29 ŞUBAT 1980 CUMA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

HALK ÖĞRETMENİNE SAHİP ÇIKIYOR

yarın 8.sayfada

Hükümetin Çukobirlik'i tümüyle tekellerin güdümüne sokma ve faşistleştirme girişimleri yoğunlastı

Çukurova'da köylü bu yıl pamuk ekimi yapamayacak

Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı Demirel'in "Sadık" adamlarından biri olarak anılır. Beraberlikleri çok eskilere dayanır. İlk iki MC dönemihde de birlikte çalıştılar. Demirel, Savatlı'nın "İlaç Spekülasyonu" yapmaktan yargılanmasına bakmaksızın, Savatlı'yı yeniden Çukobirlik'in başına getirdi.

- Çukobirlik depolarındaki 15 bin ton tohumluk çiğit bozuldu
- Yönetim Kurulu Başkanı istihdam fazlası işçilerin çıkarılacağını söyledi

ADANA (DEMOKRAT)

Hükümetin Çukobirlik'i tümüyle tekellerin güdümüne sokma ve faşistleştirme girişimleri yoğunluk kazanırken, Çukobirlik depolarındaki 15 bin ton tohumluk çiğitin bozulduğu, bu nedenle de Çukurova'da köylünün bu yıl pamuk ekimi yapamayacağı öne sürüldü. Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı ise yaptığı basın açıklamasında istihdam fazlası işçilerin çıkarılacağını söyledi.

ZARAR 38 MİLYAR LİRA

Türkiye pamuk üretiminin yüzde 55'inin gerçekleştirildiği Çukurova

(Devamı 7. Sayfada)

Çukobirlik yönetiminin 2.700'e yakın işçinin işine son vereceği söylentilerinin yaygınlaşması, işçiler arasında tedirginliğe yolaçtı. Söylentiler daha sonra, Çukobirlik'in uygulamaları ile gerçeklik kazandı. Ne var ki, işçiler, işten atmalara ve işyerlerinin faşistleştirilmesi girişimleri karşısında sessiz kalmayacaklarını belirtiyorlar.

(FOTOĞRAF: ADANA—DEMOKRAT)

Bütçe bugün oylanıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

1980 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısının görüşülmesi, bugün tümü üzerinde yapılacak müzakerelerden sonra tamamlanacak.

Millet Meclisi Genel Kurulu bugün saat: 10.00 da Başkan Cahit Karakaş'ın başkanlığında toplanacak. Yapılacak yoklamadan sonra bütçenin tümü üzerindeki görüşmelere geçilecek.

Bütçenin tümü üzerindeki görüşlerini CHP Grubu adına Genel Başkan Bülent Ecevit, AP grubu adına Maliye Eski Bakanlarından Cihat

(Devamı 7. Sayfada)

Batılı müttefikler Türkiye'yi kurtarmak için ellerini ceplerine atmayı kabul ettiler

"Stratejik bir NATO kanadında süren istikrarsızlıktan rahatsız olan batılılar, ülkede ki gelişmelerden Demirel kadar endişe duyuyorlar."

HABERİ 7 SAYFADA

ERKMEN: Türkiye'deki hür demokratik rejim AET'ye katılmak için yeterli

- Türk–Yunan ilişkileri konusunda gazetecilerin sorularını yanıtlayan Dışişleri Bakanı, iki ülke arasındaki sorunlarla askeri konuların ayrı olduğunu belirtti ve "Bu noktada NATO'nun çıkarları herşeyden önce gelir" dedi.

HAYRETTİN ERKMEN

"İkili anlaşmaları ABD Senatosu tartışırsa biz de tartışırız"

- Erkmen ikili anlaşmaların icra anlaşması olduğunu öne sürerek Meclis'te tartışılmasına gerek olmadığını söyledi

ANKARA (DEMOKRAT)

TRT'nin düzenlediği ve dün gece yayınlanan basın toplantısında gazetecilerin sorularını yanıtlayan Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen dış politika konusunda açıklamalarda bulundu. Genel olarak Ege'deki güvenlik hattının kaldırılması, AET'ye tam üyelik, ikili anlaşmaların parafesi, Irak—Türkiye ilişkilerine ilişkin görüşlerini bildiren Erkmen, "İkili anlaşmalar ABD Senatosunda tartışılırsa biz de tartışırız, bu bir icra anlaşmasıdır, aslında mecliste tartışıl-

(Devamı 7. Sayfada)

MİDENE OTURURUM SONRA HAA!

BATI

HASLET-.

CHP'li 28 milletvekili lokavtın yasaklanması için yasa teklifi veriyor

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP'li 28 Milletvekili dün Milletmeclisi Başkanlığına bir yasa teklifi sunarak lokavtla ilgili hükümlerin kaldırılmasını istediler.

Yasa teklifi gerekçesinde lokavtın bir hak olarak düşünülemeyeceği, kapitalistin işçiye

(Devamı 7. Sayfada)

Ali Dinçer: Halka zulmedenler mazlumların sesini dile getiremezler

ANKARA (AA)

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun belediye işçilerinin direnişine ilişkin beyanını eleştirmiş, "Halka zulmedenler, mazlum rolüne bürü-

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Somuncu

Hükümet 600 bin pancar üreticisini yoksulluğa itti

- Pankobirlik Genel Müdürü pancar taban fiyatının 325 kuruş olmasını istedi

ANKARA (ANKA)

CHP Genel Sekreter Yardımcılarından Metin Somuncu, pancar üreticilerinin ürünlerini 3 ay önce devlete teslim ettiğini, aradan geçen üç ay içinde işe alacaklarını alamadıklarını bildirdi, "hükümet 600 bin pancar üreticisini yoksulluğun kucağına itmiştir" dedi.

Bugün bir açıklama yapan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Somuncu, Demirel'in geçen yıl verilen 130 kuruş karşısında isyan ettiğini hatırlatarak, "Demirel şekeri 32 lira, doları 70 lira yaptığı halde köylüye halen pancar paralarını kaç liradan ödeyeceğini söylememektedir" görüşüne

(Devamı 7. Sayfada)

"Köyümüze hiç bir partiyi sokmayacağız"

İZMİR (DEMOKRAT)

İzmir'in Bayındır ilçesine bağlı Turan köyünden tütün üreticileri büromuza gelerek sorunlarını dile getirdiler. Tütün üreticileri, köylerinde bir tek eksper katibinin tespit edilen 128 liralık bir fiatla tütünü sattığını, bir kişinin 101 lira ile tütününü bağladığını, diğer üreticilerin tütünlerine ise, 50 TL. civarında fiat biçildiğini söylediler.

Tütünlerine biçilen fi-

(Devamı 7. Sayfada)

Bursa'da 4 faşist tutuklandı

Sungurlu'daki mitingte bir devrimci öldürüldü

- ARTVİN CEZAEVİ'NDE TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER 24 SAATLİK AÇLIK GREVİ YAPTI.
- İSTANBUL ZEYTİNBURNU'NDA SAG GÖRÜŞLÜ BİR NALBUR ÖLDÜRÜLDÜ.
- DİYARBAKIR SİLVAN'DA TEKEL İŞÇİSİ BİR KADIN ÖLDÜRÜLDÜ.

HABERİ 5. SAYFADA

Ecevit: İşçilerimiz böylesi bir dönemde iki büyük partinin neden elele vermediğini anlayamıyor

HABERİ 7. SAYFADA

İlkokul öğretmenleri görevlerine geri verilmeye başlandı

- Açığa alınan öğretmenlerle ilgili mahkemeler ve Danıştay davaları henüz sonuçlanmadı.
- Milli Eğitim Bakanlığı orta dereceli okullara faşistleri atama hazırlığı yapıyor.

HABERİ 7. SAYFADA

Kolombiya'da işgal altındaki Dominik Elçiliğinde 14 Büyükelçi rehin tutuluyor

BOGOTA (AA)

Kolombiya'nın Başkenti Bogota'daki Dominik Cumhuriyeti Büyükelçiliği, önceki gün silahlı kişiler tarafından işgal edildi. Rehineler arasında Brezilya ve Belçika Büyükelçileri de olmak üze-

(Devamı 7. Sayfada)

AŞKALE MADEN İŞÇİLERİ DİRENİŞE GEÇTİ

Aşkale maden işçileri 20 arkadaşlarının işten atılması üzerine direnişe geçtiler. Arkadaşlarının işten atılmasını protesto eden Aşkale İşçileri 1. ve 2.ci MC dönemlerinde de işyerlerinin kapatılmasına karşı direnmişler, yaklaşık 1 yıl süren direnişleri boyunca üretimi sürdürmüş, işyerlerini korumuşlardı.

YERALTI MADEN–İŞ SENDİKASI BAŞKANI UYGUR:

Aşkale maden işçileri faşist baskılara boyun eğmeyecek

ÜRGÜP'TE ZAMLAR PROTESTO EDİLDİ

Nevşehir'in Ürgüp ilçesinde yapılan zamları protesto mitingine yaşlı kadınların dahi katıldığı görüldü. (FOTOĞRAF: ÜRGÜP—DEMOKRAT)

ÜRGÜP (DEMOKRAT)

Nevşehir'in Ürgüp ilçesinde 24 Şubat günü 1.000 kişinin katıldığı, "Faşizmi, zamları ve pahalılığı protesto mitingi" yapıldı. İlçenin Belediye Garajı çevresinden başlayan mitingte, "Öğrenci öğretmen kıyımına son", "Anayız, bacıyız, faşizme karşıyız", "Zam, zulüm ışkence-İşte faşizm" sloganları söylendi. Mitingin olaysız sona erdiği, ancak güvenlik kuvvetlerinin mitingten sonra, üç kişiyi gözaltına aldığı, gözaltına alınanlardan Cemil Alişan'ın tutuklandığı diğer iki kişinin ise hala gözaltında oldukları bildirildi.

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Yazdığı bilir kişi raporlarında tek yanlı, önyargılı tutumu ile ünlü Ceza Hukuku Profesörü geçen akşam yine TV ekranlarında idi. Toplantı halindeki TBMM'nin büyütülmüş dev fotoğrafından oluşan bir dekorun önünde, ayak ayak üstüne atmış, gözlüklerini takmış bir koltuğa kurulmuş "Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu"nda yapılan yeni değişiklikler üzerinde, sözüm ona, kamu oyunu aydınlatıyor, Yasaya eklenen yeni maddeleri yorumluyordu. Aslında bal gibi yapılanı savunuyordu. Kısa bir süre önce de kendisini TV'de, "Terör"ü konu edinen, bir rezalet açık oturumda, konuyu ustalıkla saptırırken izlemiştik. Anlaşılan bundan sonra da, "Önlemler Paketi"ni oluşturan yasaların savunucusu rolünde, daha bir çok kez izlemek mutluluğuna erişeceğiz.

Ne diyelim? TRT iktidarın borazanlığında böylelerini ekranlara saldıkça, böyleleri de bilimsel nesnelliklerini ve onurlarını bu yolda harcamaya gönüllü oldukça...

Başka ne bekleyecektik Demirel iktidarının, Kasaroğlu yönetimindeki TRT'sinden?

Sözüm ona çeşitli ülke sorunlarının tartışıldığı tüm o açık oturumlar, basın toplantıları ve programlarda yan tutuculuk apaçık değil mi? TRT haberleri çoktan bir zamanlar ihtiyar milyarder Rockfeller paşa gönlünce oyalansın diye, her sabah toz pembe haberlerle, özel olarak basılıp önüne getirilen-"Rockfeller'in gazetesi"ne dönüşmedi mi? TRT sansürü Ruhi Su, Zülfü Livaneli'den Melike Demirağ'a–hatta Arap şeyhlerini kızdırmayalım yaltakçılığında– Eurevision şarkı yarışmasında şarkı sözcüklerine kadar ulaştırılmadı mı? Radyo ve TV'deki işe yarar elamanların teker teker görevlerinden alınması da işin başka bir yönü.

Yazık

Bütün bunlara hiç şaşmıyoruz. Dahası, TRT'deki tutumu, AP iktidarının benimseyip yurt çapında uyguladığı iktidar anlayış ve felsefesinin doğal bir uzantısı olarak görüyoruz.

Ama gelin de şu "iyi niyet" haberine ve bu haberdeki ikiyüzlülüğe ve yutturmacılığa bozulmayın:

KASAROĞLU, TRT'DE SİYASAL PARTİ TEMSİLCİLERİ İLE BİR "İYİ NİYET" TOPLANTISI YAPTI.

"TRT Genel Müdürlüğünde dün TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu, CHP Genel Sekreter yardımcısı Altan Öymen, AP Genel Başkan Yardımcısı Yiğit Köker, MSP Genel Sekreteri Oğuzhan Asiltürk, MHP Genel Sekreter Yardımcısı Yaşar Okuyan ve TRT Haber Dairesi başkanı Muammer Yaşar'ın katıldığı bir "İyi niyet" toplantısı yapılmıştır. TRT Genel Müdürü Kasaroğlu, toplantı başlamadan yaptığı konuşmada 'TRT'nin Anayasa'nın vazgeçilmez unsurlarından olan siyasi partiler arasında, yayınlarında taraflı bir hareket yapmamasını sağlamak amacındayız' demiş ve bu tip toplantıların tekrarlanmasında yarar umduğunu söylemiştir. Kasaroğlu toplantıdan sonra da Parlamentoda grubu bulunan siyasi parti temsilcilerinden oluşan komisyon, ilk toplantısında TRT'nin siyasi yayınlarda tarafsızlığı koruyabilmesi için fikir teatilerinin devam etmesini kararlaştırmıştır. Bu tip toplantıların olumlu sonuçlar vereceği görüşünde birleşilmiştir. Bundan sonraki çalışmaların usulü belirlendi ve ikinci toplantının iki mart pazar günü, saat 11.00 de yapılması kararlaştırıldı demiştir." (Milliyet, 23 Şubat, 1980)

TRT her çeşit yayınında dilediğince taraf tutacak ve sonra "TRT'nin siyasi yayınlarında tarafsızlığını koruyabilmesi için", "Parlamentoda grubu bulunan siyasi parti temsilcilerinden oluşan komisyonda" beyler "fikir teatisinde" bulunacak!

Peki, Parlamento'da grubu bulunmayan siyasi partiler Parlamentoda temsilcisi bulunmayan siyasi partiler ne olacak?

Onlara dört yılda kaç kez – Genel Seçimler, Senato Ara Seçimleri ve Yerel Seçimler sırasında – kaçar dakika söz hakkı düşecek?

Hem sonra, taraflılığın her türden örneklerini sergileyen "İktidar borazanı TRT"nin, "siyasi yayınlarda" tarafsızlığını koruyabilmesini sağla-

(Devamı 7. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

Yol yapımında karayolları boş dururken müteahhitler çalıştırılıyor

Bekir YENİGÜN

● "....ÖZETLERSEK: KARAYOLLARI YAVAŞ YAVAŞ ELDEN ÇIKARILMAKTA VE GİDEREK SADECE MÜTEAHHİTLERE KAZANÇ SAĞLAMAYACAK YOLLARLA, MÜTEAHHİTLERİN YAPTIĞI YOLLARIN ONARIMINA YÖNELTİLİYOR."

● ".. BU OLAY M.C LER DÖNEMİNDE BAŞLADI. CHP DÖNEMİNDE GELİŞTİ. BU GÜN DE SÜRME EĞİLİMİNDE."

Tanju CILIZOĞLU

" Gazetelerin resmi ilanlarını okur musunuz? Son aylarda Kara Yollarının müteahhitlere yaptırılması yolundaki ilanlar birden bire yoğunluk kazandı. Ne oluyordu? Bir Karayolu yapım seferberliği mi vardı. Yoksa Karayollarımızı yapmak için kurulmuş olan Resmi Karayolu örgütü devreden mi çıkarılıyordu?

Bu soruyu Karayolları işçilerinin sendikal örgütü YOL—İŞ'in İstanbul Şube Başkanı Bekir Yenigün'e sorduk ve yanıt aldık. Aşağıda bu konuya yetkilinin verdiği yanıtı bulacaksınız."

Gözleminiz doğrudur. Karayolları son üç yıldır müteahhitlerin ciddi bir kuşatması içindedir. Yolların yapımı sürekli müteahhitlere kaydırılıyor. Size bir örnek vereyim: Keşan Gelibolu yolu Karayolları'nın Koruköy yol yapım şantiyesinin önünden geçer. O süreçte bu şantiye boş tutuldu işsiz bırakıldı ve şantiyenin araçları müteahhide kiralanarak Keşan Gelibolu yolu müteahhidlere verildi.

Giderek yönetimler, Müteahhidlere yol yapımına yöneldiler. Bu geliştiriliyor ve bu geliştikçe Karayolları örgütü sürekli daralıyor. Daralmasını rakkamlarla belirtmek isterim. Örneğin 1979 yılında Karayolları Maliye Bakanlığı ile yaptığı personel işçi anlaşmasına göre 35 binlik bir kadroyu elde etti. Ama bugün rakam 33 bindedir. Yani iki bin eksikle çalışmaktadır karayolları. Yönetim hiçbir şekilde işçi arttırmamakta ve hergün kapasiteyi iş gücünü biraz daha geriye düşürmeye çaba harcamaktadır.

SORU,

Bu savunmanın gerekçesi ne?

YANIT,

Gerekçe şu; Müteaahhitler karayolu yapımını bizden daha ucuza yapıyorlar. Kağıt üstünde konuya yaklaştığınızda bir kârlılık söz konusu. Ama bu kârlılık çok aldatıcı bir rakam.

Farklılaşma şuradan kaynaklanıyor. Müteahhitler hiçbir şekilde yasalar içinde hareket etmiyorlar. İki bölümlü yasaların boşluklarını kullanarak maliyeti düşürüyorlar.

Müteaahhitler özellikle düşük ücretli işçi çalıştırıyorlar. Düşük ücretli çalıştıramadıkları işçilere de bordro esası üzerinden ücret tahakkuk ettirerek vergi ve sigorta primlerini asgari ücret üstünden yatırıyorlar.

SORU:

Bunun denetimi mümkün değil mi?

YANIT:

Elbette mümkün. Ama yol yapımının en uygunlarını ihaleye çıkarttırmaya gücü yeten insanların Devletin malzemeseni kiralıyarak bundan para kazanan insanların bu denetimi aşmaması mümkün mü? "Kabul" den sonra yolun nasıl yapıldığını denetlemekte güç.

Diyelim ki dağın başında müteahhit yol yaparken başında denetim var. Bu kendi yaptığı yollarla Müteahhitlerin yaptığı yollar arasında büyük dayanma farkları var.

Bakın bir örnek daha vermek isterim.

Şimdi Karayolları üstünde açılacak bir yol yada yeniden asfaltlanacak bir yolu Bayındırlık Bakanlığı ihaleye çıkardı. Önceden Bakanlık uzmanları bu konuda şartnameyi hazırlarken iş biriminin malzeme emek giderlerini birimleri üzerinden saptayarak bunu belli bir fiyatla ihaleye çıkartırlar. Yani fiyat tesbit edilir. Bu fiyat yüzde yirmiden aşağıya düşürülemez. Hesap olarak düşürülemez. Yapım Dairesi Başkanlığının kararıdır bu. Oysaki yol müteahhitleri bunun çok altında fiyat kırmaktadırlar. Kırabilmektedirler. Ve bu karara rağmen Bakanlar, politikacılar araya girerek ortada bir kârlılığı savunma bahanesiyle müteahhitlere yolların yapımı devredilmektedir.

SORU,

Bu konuda eski ile yeni arasında bir karşılaştırma yapmanız mümkün mü?

YANIT,

Eskiden yani sekiz on yıl önce Karayolu müteahhidleri taşıma duvarı, küçük menfes, heyelan çalışmaları ve malzeme nakli gibi işler yaparlardı. Onlar için bu işler daha kazançlıydı. Beton asfalt dökmek, yol yapmak riskli ve yatırımlı bir iş sayılıyordu. Makine gerekliydi. Bu makineler büyük yatırımları içeriyordu. Ama bugün konumları değişti. Daha bir organize oldular. Köprü yapımı için gerekli araçları bile sağladılar. Ve iki üç yıldırda yönetimlere etki ederek Karayolları'nın kendi olanakları içinde yapacağı yol yapım işlerini giderek kendilerine kaydırmağa başladılar. Görünüyor; açıkca görünüyor. Karayolları sessiz sedasız devletin elinden yani Bayındırlık Bakanlığından müteahhitlere kaydırılıyor. Karayolları yöneticileri de açıkca bunu savunuyorlar.

Özetlersek Karayolları yavaş yavaş elden çıkarılmakta ve giderek sadece Müteahhide kazanç sağlamayacak yollarla müteahhitlerin yaptığı yolların onarımına yöneltiliyor.

Bu olay M.C ler döneminde başladı, CHP döneminde gelişti bu günde sürme eğilimi içinde....

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

29 ŞUBAT

YARADANA SIĞINIP

KÖY ENSTİTÜLERİ SOSYAL DEMOKRAT BİR HAREKET OLARAK

Can YÜCEL

Cumhuriyet tarihinde Köy Enstitüleri, bugüne dek sürmecesine yarattığı olumlu, olumsuz tepkilerin büyüklüğü bir yana, yazgısının çapraşıklığı bakımından da üzerinde can –gözüyle durulması gereken nirengi bir olay. Dört-beş yıl el üstünde tutulan bu kuruluşların devletçe bir anda tükaka edilişi, sonra da yıllar yılı ulusça kurtuluşumuz için yitirilmiş bir çıkış yolu olarak ardından- çeşitli etkin çevrelerde dökülen onca gözyaşına ve döktürülen övgülere karşın, bir türlü canlandırılamayışları öyle kolayberi yanıtlanacak sorular değil. Bu çapraşıklık, herşeyden önce, Kurtuluş Savaşı sonrasında kurulan Tek Partili Düzenin sınıfsal ,yapısıyla ilgili elbet.

Bu düzen, Osmanlı bürokrasisinden kopup gelmiş, İttihat Terakki tornasından geçmiş kalembaylar ve kılıçbayların toprak ağasını da, tüccarı da içeren bir eşraf kesimiyle ittifakına dayanmaktadır. Bir bakıma, köyün sırtından geçinecek bir kasaba-kent sözleşmesidir bu. Kırklara kadar da böyle yürür. Lâkin, haklarını yemeyelim, bu genel sınıfsal oluşumun yanısıra, egemen kalembaylarla kılıçbaylar arasında zaman zaman siyasal taktik gereği resmileştirilen, yasallaştırılan halkçı bir eğilim de yer almaktadır. Bu gelişmeyi bir yandan verilmiş olan savaşın ulusal niteliğine, öbür yandan da Ekim Devriminin etkilerine bağlamak yanlış olmayacak. Köy Edebiyatı dediğimiz olguda da bu eğilimin yapmacıkla duygusal bir içtenliği açığa vuran ikili karakterini görebiliyoruz.

İkinci Dünya Harbi ortamına girildiğinde, bu eğilimle sınıfsal yapı arasındaki çelişki, harp hazırlığı giderlerinin köylüklere bindirdiği ek yükler yüzünden büsbütün keskinleşmiştir. Üstelik, devlet ha açıldı ha açılacak cepheler gerisinde, özellikle şimdiye dek boşladığı köylüklerde sırtını sağlama bağlama gereksinmesini duymaktadır. Öyleyse, köy yaşamını devlet adına çekip çevirecek kilit kişiler, çekirdek öğeler devşirilmeli, yaratılmalıdır. Saffet Arıkan'ın bakanlığı sırasında etkinlikleri saptanmış eğitmenlerebenzer, ama daha iyi, daha temelden yetiştirilmiş bir görevliler yuvası oluşturulamaz mı? Köyden gelip köye dönecek, devletin egemen ideolojisini köylüklerde yayacak, köyü devlete bağlayacak, devletle bütünleştirecek kişiler? Ayrıca bunlar, donandırılmış oldukları becerilerle kapalı köy ekonomisini kendi olanakları içinde kalkındırmaya öncülük ederek, bu ideolojik yayılıma maddesel bir çekicilik sağlayacaklardır...

Bu anlattıklarım, devletçe evde değilse bile, masa başında yapılıp da çarşıya uymayan hesaba işkin Kemal Tarih'cilerin yanılgısı da Köy Enstitüleri olgusunun bu hesapla başlayıp bittiğine ister iyi, ister kötü niyetle kafa bağdaştırmalarıdır. Oysa, köylüklerin sürüp giden ezilmişliğiyle yukarıda parmak bastığım halkçı eğilim arasında kuruluveren dinamik kaynaşma, bu hesabı rengini hiç de kolay açığa vermeyecek akıllı bir süreç içinde altüst edivermiştir.

Bu noktada en canalıcı gelişim, Yücel, Tonguç başta olmak üzere, hareket yöneticilerinin bu tarihsel fırsatı köylüyü siyasal yaşama sokma yönünde bir çağrı olarak değerlendirmeleridir. Köy çocuğu da bu çağrıya öyle yarım ağızla değil, kendinden beklenmedik bir dinçlik, uyanıklık ve sol-duyuyla karşılık vermede gecikmemiştir. Öyle ki, bir saman alevi bellenen bu kıpırtı, bir anda kırlıkları tutuşturacak boyutlar kazanmıştır. Köylünün devlete sahip çıkabileceğini giderek anlayabileceği bir yol açmıştır önünde. Ve o zaman işte Köy Enstitülerinin başına inmiştir satır.

Bunda elbet, harp sonrasında Türkiye'yi Kapitalist Bloka sürükleyen uluslararası koşulların da katkısı olmuştur. Ne olursa olsun, yurdumuz köylümüzün o güçlü, o korkunç gizgücünü seferber ederek kalkınma olanağını böylece yitirmiştir. Aynı fırsat, Kurtuluş Savaşının başında Mustafa Kemal ile arkadaşlarının köylüye değil, toprak ağasına bel bağlamasıyla daha önce de kaçırılmıştı...

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Tütünde sömürüye son

1979-80 Ege Ekici Tütün Piyasası 25 Şubat 1980 Pazartesi günü açıldı. Ancak her yıl olduğu gibi, ekici tütün piyasası çok önce açılmıştır!

Belirtmeye bile gerek yok ki, ekici tütün piyasaları her yıl tüccarlar tütün üreticilerinin ellerinde bulunan en iyi tütünleri yok pahasına aldıktan 15-20 gün sonra Tekel tarafından açılmaktadır. Yine bilindiği gibi, üreticinin piyasa açılmazdan önce tüccara Tekel'den daha düşük fiyatla verdiği tütününü geri alıp, Tekel'e verememektedir. Bu da Tekel ile tüccarın danışıklı döğüşünden başka bir şey değildir. Ve bu dögüşte zararlı çıkan hep, ama hep tütün üreticisi olmaktadır.

Tekel'in bu yıl piyasadan önce tütün alan tüccarların aldıkları koçanları geri alma girişiminde bulunduğu söylenmektedir. Tabii bu hal karşısında üretici hayıflanmakta, tütününü yine tüccara eski fiyatla satamama kaygusu içine düşmektedir. Tekel bu hareketiyle sözümona varlığını belirtmek istemekte. Ama bu danışıklı oyunda çok sürmedi. Ve koçan toplamaktan vazgeçildi. Ki zaten doğru bir hareket değildi. Üreticinin tütününü tüccara kaptırmak istemeyen Tekel, piyasayı zamanında, ürün yılı içinde açar.

Tüm bunlar bir yana, yine geleneksel olarak her yıl ekici tütün piyasası açılmazdan 5-10 gün önce muhalefetteki partilerin ve düzen yanlısı kuruluşların curcunaları başlar... Her biri üretici yanında, onun safında yer aldığını göstermek kaygusuyla demeç üzerine demeç vermektedirler. Tabii TRT ve basın da bu düzen yanlısı parti ve kuruluşların demeçlerini özenle halka duyurmakta.

CHP'li M.Üstündağ'dan tutun da MHP'li A.Er'e kadar bu sözümona üreticiyi savunma yarışına hepsi katılmaktadırlar.

MHP'yi bir yana bırakalım. Bu halk düşmanlarının üreticilerin yanında(!) nasıl yer aldıklarını biz de, emekçi halklarımız da biliyor.

Ya CHP'ye ne demeli? Hakim sınıfların kanlı varlığını korumak için yeri ve sırasını bekleyen o CHP'ye.

1978-79 Ekici Tütün Piyasası 70 liradan açılmıştı ve 1978-79 ürününün maliyeti verilen bu baş fiyattan çok daha fazlaydı. Bu yıl da öyle. Yine verilen başfiyat 1 kg tütünün maliyetinden çok daha aşağı. Ve yine tütün emekçisi halkımız açlığa ve sefalete mahkum edildi.

Bilindiği gibi tütün en zor şartlar altında üretilen bir mal emek gücü isteyen bir iştir. Güçlükle elde edilen bu malın tütünün, kırımına temmuz ayında başlanır ve eylül ayına dek sürer. Eğer piyasa aynı yılın Ekim ayında açılacak ve bedelleri üreticiye aynı ay içersinde verilecek olsa karaborsa ve tüccarın üreticilerin tütünlerine yok pahasına ve zamansız el koymaları nispeten önlenmiş olur. Ekim ayında satışa hazırlanan tütün üreticinin elinde hiç bir garanti olmadan ve her türlü risk göze alınarak saklanmaktadır. Oysa devlet denen kurum üretilen tütünü ekim ayında pek ala alabilir ve üretici parasız olarak ta şubat ayının son günlerini beklemez. Yine bilindiği gibi şubat ayında alınan tütünlerin bedelleri 1177 sayılı yasaya göre ve 10 gün içersinde değil, bazen aylar sonra ödenmektedir. Bu yıl rekolte geçen yıla kıyasla düşüktür (1980-81 döneminde üretilecek olan tütünün rekoltesinin ekonomik çıkmazlar yüzünden 1979-80'den daha düşük olması da kaçınılmazdır) ve elde edilen ürün kalite itibariyle de iyidir. İhracata, yani tefeci tüccarların çıkarlarına da uygundur. Ve bölgedeki tütünleri toptan baş fiyata alsalar yine kâr edecekler. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi, tütüne verilecek baş fiyat kesinlikle belirleyici değil, aldatmacadır.

Tütünün randımanı ve tespit edilen birim fiyatı Tekel tarafından yapılan tütün tespitinden hemen sonra üreticiye açıklanmalı ve üreticinin körü körüne ürününü tüccara vermesi önlenmelidir. Yani randıman başına birim fiyatı uygulanmalı, ekici tütün piyasasının kesinlikle ürün yılı içinde açılması sağlanmalı, 1177 sayılı yasanın üreticiler lehine uygulanması sağlanmalı, tefeci tüccarlara verilen milyarlarca kredi ürün ekimi döneminde üreticiye verilmeli, tesellümlerde ıskarta, su çürüğü kaldırılmalı ve yukarda anılan randıman başına birim fiyatı 1979-80 ekici tütün piyasasında aşağıdaki şekilde uygulanmalıdır

Bir randıman tütün 300 krş
80 randıman tütün 240.-TL
70 randıman tütün 210.-TL

taban fiyatı denen tütünün de 60 randıman üzerinden hesaplanmalı ve en düşük tütünün 180 .-TL olmalıdır.

Bunlar üreticinin istekleridir ve rahat bir yaşam için değil, sadece, ama sadece içinde bulunduğumuz ve ekimi için fidan hazırlama işlemlerine başladığımız 1980 yılı ürününü elde edebilmek ve aç kalmamak, katıksız ekmekle de olsa doymak için istenen fiyatlardır.

Yukarda belirtilen fiyatların altında yapılacak alımlar üretici halkımızı açlığa ve sefalete mahkum edecektir ve bir kez daha görecektir emekçi halkımız yönetenlerin kimlerden yana olduğunu ve bir kez daha anlayacaktır onun gerçek kurtuluşunun kendi güçlü kollarıyla olacağını...

Tütünde sömürüye son.

ETÜS
EGE TÜTÜN
ÜRETİCİLERİ SENDİKASI
GENEL BAŞKANI
Süleyman YILDIZ

Teknik Öğretmen Okulu'nda mücadele sürüyor

Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'nda faşistler saldırılarını alabildiğine yoğunlaştırdılar. Fakat devrimcilerin kararlı mücadeleleri bu saldırıları geri püskürttü. Beşevler bölgesinin faşistler tarafından ele geçirilmesi eyleminin bir parçası olarak Pol-Bir'li polisleri okulumuza verdiler. Bundan sonra okulda olay çıkmayan gün kalmadı, polisler coplanmadık devrimci, düzmece suçlarla tutuklanmayan adam bırakmadılar okulda. Suç hazırdı "öğrenim özgürlüğünü engelleyici tutum içinde ve faaliyette bulun mak". Bu uygulamadan beklenen netice devrimcilerin uzun süre okuldan uzakta kalması, okulun bir faşist karargahı haline getirilmesi idi. Yine bu tür düzmece olaylardan birinde bir öğrenciyi tartaklamakta olan polis ile bir teğmenin tartıştığı görüldü.

Ama devrimciler üzerinde oynanan oyunlar henüz amacına ulaşamamış, devrimciler okuldan uzaklaştırılamamıştı. Bu sefer devrimcilerin okula gelememesi 'okula giden grupların dağıtılması ile mümkündür' ilkesinden kalkarak, güvenlik nedeniyle okula grup halinde gelen devrimcilerin grubu dağıtıldı. Fakat öbür tarafta faşistler yine gruplar halinde okula gelebiliyorlar onların gruplarına dokunulmuyor.

Ama tüm bu çabalar boşunadır. Teknik Öğretmen Okulu, asla insanlık düşmanlarının eline terkedilmeyecektir.

TEK-DER

Artvin...

Bazı kesimlerce "küçük Moskova". Bazılarına göre ise "kurtarılmış bölge" olarak bilinen Artvin buraya nasıl ve niçin geldi.

13.000 nüfuslu yeşil bir cennet olan bu yerleşme merkezinde halkın büyük bir kısmı işsiz. Ekonomik geliri sadece orman olan bu yörede halk geçimini sağlamak için parayı nereden bulsun? Çocuğunu nasıl okutsun?

İşte bütün bu sorulara yanıt arayan halk malesef aradığını bulamamıştır. Seçimlerde kapı kapı dolaşan partiler, oraya gidince sade kendi sorunlarını çözmeye uğraşıyorlardı Seçimlerin umut olmadığını Artvin halkı artık iyi biliyordu.

İlerici atılımlar geliştikçe, bazı çıkar çevrelerini rahatsız etmiş olacak ki, bir avuç Artvin'e yüzlerce, binlerce güvenlik görevlisi gönderdiler. Bunları okullar açılmasın diye okullara yerleştirdiler. Bu da yetmedi çevreden polis takviye getirildi ve bunlar da "Yoksul Çocukları Yetiştirme Cemiyetine yerleştirildi."

Polisin yasa dışı tutumundan 7 yaşındaki çocuklar bile nefret etmeye başlamıştır. 9 yaşındaki çocuğu "devrimci kardeşisin" diye hastanelik etmek mi? Beline ip bağlı insanları Çoruh nehrine sokup sokup çıkarmakmı? Bunların görevi.

Eğer amaçları güvenlik sağlamaksa bütün bunlara gerek yok. Çünkü Artvin'de huzur bozulmaz, olay çıkmaz. Çünkü Artvin'de MHP'li ÜGD'li yok.

Size yukandaki anlattıklarımızı daha somut bir örnekle gösterelim: Bundan bir süre önce suçsuz bir arkadaşımız, evi basılarak karakola götürülmek istendi. Evdeki insanlar buna itiraz etmeye çalışınca, arkadaşımızın çocuğu ve gelini hastanelik edildiler ve arkadaşımızı da zorla alıp götürdüler.

Bir ev de "cezaevinden saklananlar tutuluyor" iddiası ile, bombalanmış, yaylım ateşine tutulmuş, çelik yelekli polisçe basılmıştır.

Orman Bakanı Artvin TÖB—DER, der başka bir şey demez.

Artık Artvinli olmak "Suç" haline geldi. Yoksa bu insanların ileriyi düşünmeleri, geleceklerini güven altına almak için mücadele etmeleri suç mudur?

ARTVİN'DEN BİR DEVRİMCİ

Biz de yerli mültecileriz

Bizler Türkiye'nin ta öteki ucundan ekmek parası için anamızı, bacımızı, yarimizi bırakıp gurbete çıkmış mültecileriz.

Anlaşılmayan nokta şu ki: yıllarca emperyalizme ve İsrail işgaline karşı savaşmış Filistinli mültecilere niye aynı duyarlılığı göstermiyor yetkililer. Niye büro açmak için izin verilmesine karşın, sınırdışı edilir Filistin yetkilileri.

TRT'nin Afganistan haber programına gelince, yıllardır, emperyalizm ve faşizme karşı mücadele veren halkların mücadelesini küçümseyen, Sandinistlere, Halkın Fedailerine, Filistinli gerillalara, Salvador'da savaşan halk güçlerine "terörist", "şiddet eylemcisi" diyenler şimdi kalkıp gerici aşiret güçleri ile haber programı yapıyorlar. Akılları sıra halkın haklı olarak Sovyet müdahalesine duyduğu tepkiyi TRT kanalı ile kendi potalarına aktarmak ve anti-komünizm yapmak istiyorlar.

Şimdi, bizim kendi ülkelerinde mülteci olarak yaşadığımızı farkedemeyenlere sesleniyoruz. Afganistan'a gitmeye ne gerek var, ülkemizde bizler gibi yaşayan binlerce mülteci var, bu düzene karşı yaşam savaşı veriyoruz ve sonuna kadar da vereceğiz.

EDİRNE'DEN BİR
GRUP İNŞAAT İŞÇİSİ
ADINA
CEMAL ÖZTÜRK

Türk-Yunan ilişkileri yumuşama sürecine girdi

ATİNA (A.A)

Yunan hükümet sözcüsü, her iki ülkenin Ege Denizi'ndeki hakları konusunda farklı görüşlere sahip olunmasının anlaşmazlığa yol açtığını, Yunanistan ile NATO arasındaki sorunların Türk-Yunan anlaşmazlığı olmadığını açıkladı. Atina'lı gözlemcilere göre, Hayrettin Erkmen'in son açıklamasından sonra verilen bu demeç, Türk-Yunan ilişkilerinde bir yumuşama belirtisi olarak açıklanıyor.

Öte yandan, Avrupa gezisine çıkan Kipriyanu, Kıbrıs sorununun çözümlenmesi doğrultusunda uluslararası destek sağlamak amacında olduğunu söyledi. İlk olarak Fransa'ya giden Kipriyanu, Valeri Giscard d'Estaing ile görüştükten sonra, İngiltere-Roma ve Vatikan'a gidecek.

Kipriyanu ayrıca, Kıbrıs Rumlarının Türk tarafı ile aralarındaki barış görüşmelerinin yeniden başlatılmasına muhalefet gösterdikleri yolunda Batı Avrupa'da uyanan izlenimi silme yollarını arayacağını da belirtti. Bunun yanı sıra Türkiye'nin Kıbrıs'ta kendi şartlarını empoze etmek istediğini iddia eden Kipriyanu, İtalya ve Fransa devlet Başkanlarının her iki ülkenin de Kıbrıs sorununu çözüme ulaştırma konusundaki girişimlerinde nasıl bir rol oynayacaklarının görüşüleceğini açıkladı.

Enflasyon oranı yüzde 23 e çıkınca

Yugoslav Hükümeti halkı fedakarlığa çağırdı

● OECD tarafından oluşturulan komisyon ücret artışının %17 ile sınırlandırılmasını istedi. Ancak sendikalar buna şiddetle karşı çıktı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yugoslavya'da yaşanan ekonomik kriz nedeniyle Hükümet, halktan gelirinin üzerinde yaşamamasını istedi.

Hükümet bu yıl enflasyonu %17'de sınırlamak istiyordu, ancak enflasyon oranı %23'e çıktı. O.E.C.D. tarafından oluşturulan yardım komisyonunun amaçlarından biri de enflasyon oranını düşürmekti. O.E.C.D. ücret artışlarını %17'de sınırlamayı önerdi. Ancak sendikaların ve işçilerin buna şiddetle karşı çıkması üzerine bu ücret tavanı yalnızca Makedonya eyaletinde ve Kosova Özerk bölgesinde kabul edildi. Öte yandan, ülkede işsizlik de büyük bir sorun haline geldi. Bunun nedenlerinden biri de, Batı Avrupa ülkelerinde çalışan işçilerin oralardaki ekonomik durgunluk nedeniyle iş bulamayıp yurda geri dönmeleri oldu.

Üretimde görülen genel durgunluk ve işyerlerinin gittikçe merkezi planlamadan kopması hükümetin daha sert ve katı bir tutum takınmasına yol açtı. Hükümet halktan büyük fedakarlık isteyerek, ülkenin içinde bulunduğu bunalımı aşmasını sağlamaya çalışıyor. Ancak Yugoslavya'da eşikte bekleyen siyasal bunalımın (Tito'nun sağlık durumu ve öldükten sonra gelişebilecek olaylar) hükümetin uygulamak istediği "kemerleri sıkma politikası"nın karşısına büyük engeller çıkarabileceği tahmin ediliyor.

Birçok örgüt ve ülke Polisario'nun yanında yer alıyor

Batı Sahra halkının mücadelesi beşinci yılında

● ABD ve Fransa, Batı Sahra'daki fosfat madenlerini elden kaçırmamak için, Polisario gerillalarına karşı sürdürdüğü savaşta Fas Krallığına yardım ediyorlar

POLİSARİO BATI SAHRA HALKININ MÜCADELESİNE ÖNDERLİK EDİYOR.

Sayısız göçebe topluluğundan oluşan Batı Sahra halkı, bugün düzenli bir orduya sahip. Fransız Mirage F-1 uçaklarını vuracak ölçüde askeri güce ulaşan Polisario Cezayir ve Libya tarafından da destekleniyor.

CEZAYİR (REUTER AJANSI)

Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşan Polisario örgütü ile Batı Sahra topraklarını işgal altında tutan Fas arasındaki mücadele beşinci yılını doldurdu.

Bilindiği gibi Batı Sahra, Kuzey Afrika'da fosfat zenginlikleriyle tanınan eski bir İspanyol sömürgesidir. İspanya bölgeyi terkettikten sonra bu topraklar Fas ve Moritanya tarafından işgal edilmişti. O dönemde Polisario (Rio de Oro, Saguia ve El Hamra halkı bağımsızlık Örgütü) ile Moritanya birlikleri arasında çıkan uzun çarpışmalar sonucu, Moritanya'daki gerici rejim devrildi ve Polisario ile Moritanya arasında barış anlaşması imzalandı. Ancak, Moritanya askerleri bölgeden çekilir çekilmez, Fas birlikleri burayı işgal etti. Bugüne dek, Polisario önderliğindeki Batı Sahra halkınınmücadelesi, Fas'la karşı karşıya sürdü. Polisario, bugün 35 ülke tarafından resmen tanınan Batı Sahra Cumhuriyetinin dördüncü kuruluş yılını da kutluyor.

Reuter Ajansı, Batı Sahra hakkında yaptığı yorumda şöyle dedi:

"Yıllar geçtikçe Polisario, Fas'ın kendisine karşı kullanmaya başladığı Fransız yapısı MirageF-1 uçaklarını vuracak ölçüde güçlü silahlarla donatılmış disiplinli birorduya dönüşmüştür. Batı Sahra'daki sayısız göçebe topluluklarının bağımsızlığı için savaşan Polisario, Cezayir ve Libya tarafından desteklenmektedir. Geçen yıl gerillaların elde ettiği birçok askeri ve siyasal başarılara karşın Fas, uluslararası ilişkilerde gittikçe yalnızlaşmış ve kendi sınırları içinde 200 km. kadar ilerleyebilen Polisario'ya karşı savaşmak zorunda kalmıştır. Gerillalar, geçen yıl 700 saldırıda 6.000'i aşkın Fas askerini öldürmüş ya da yaralamıştır. Artık örgüt, bölgede "barışı kurabilecek" güçtedir. Fakat gerillaların Fas içlerine dek giriştikleri saldırılar, ABD'yi Fas'a askeri yardım göndermeye ve Batı Sahra'nın bağımsızlığını onaylamayacağına ilişkin açıklamalar yapmaya yöneltmiştir. Gerçekte birçok uluslararası örgütün, bölgenin bağımsızlığına kavuşması yönündeki istekleri sorunun en doğru ve köklü çözümüdür. Batı Sahra Cumhuriyeti, bir an önce topraklarına kavuşmalıdır"

İtalya'da Hristiyan Demokrat'lar Komünist Partisiyle işbirliği yapmayacak

ROMA (A.A.)

Bir süre önce yapılan İtalyan Hristiyan Demokrat Partisi'nin genel kurulu, Komünist Partisi ile hiçbir koşul altında koalisyon kurulamayacağı kararına bağlanarak sona erdi. Partinin eski genel sekreteri Benigno Zaccagnini, Komünist Partisi'yle bir koalisyon kurulabileceğini savunduğu için görevinden istifa etti. Ondan başka aynı görüşte olan ve sol kanatta bulunan birçok kişi de partiden atıldı.

Genel Kurul'da alınan bu karar üzerine Sosyalist Parti, Hristiyan Demokrat azınlık hükümetinden desteğini çektiğini açıkladı. Bu durumda Hristiyan Demokrat Parti'nin Genel Kurulu'nda alınan kararlar, yalnızca parti içi gelişmeler açısından değil, İtalya'nın siyasal durumu açısından da büyük değişikliklere neden oldu. Şu anda azınlık hükümeti, daha önce aldığı destekleri kaybettiğinden belirsiz bir konumda bulunuyor ve her an düşmesi bekleniyor.

Kutbzade: Afgan sorunu barışçı yöntemlerle çözülmeli

PARİS (THA)

Çeşitli ülkeler, Afganistan'a yapılan Sovyet müdahalesi karşısındaki tutumlarını açıklamayı sürdürüyorlar. İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, Hindistan Basın Ajansı PTI'ya verdiği demeçte, Afganistan'daki Sovyet varlığı sorununun barışçı yollardan çözümlenmesi gerektiğini söyledi.

Kutbzade, Sovyetler Birliği ile Pakistan'ın ve öteki komşu ülkelerin, Afganistan'ın toprak bütünlüğünü garanti altına almaları gerektiğini, Afgan bunalımını barışçı yollardan çözmek isteyen İran ve Hindistan'ın bölgedeki gerginliği azaltmak ve elden geldiğince işbirliği yapmak amacıyla sürekli temas halinde olduğunu açıkladı.

Öte yandan Fransız televizyonuna bir saat süreyle Fransa'nın dış politikası üzerine bir konuşma yapan Valery Giscard d'Estaing Afganistan'daki tüm yabancı askerlerin derhal çekilmesi için çağrıda bulundu. Fransa Devlet Başkanı şunları söyledi:

"Afganistan'daki tüm yabancı askerlerin geri çekilmesi gerekmektedir. Bu yapılırken Afgan halkına kendi kaderini tayin hakkı tanınmalıdır."

Hindistan'da yapılan ara seçimlerden Gandi ve sol muhalefet başarılı çıktı

BİR PARYA

Hindistan'da sanayiin gelişmesine karşın, basit el emeğine dayanan üretim yaygınlığını koruyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Gandi hükümetinin, muhalefet partilerinin elinde olduğu için feshettiği dokuz eyaletten beşinde yapılan ara seçimlerde, Gandi'nin Kongre Partisi ve sol muhalefet büyük bir başarı elde etti. Beş eyaletten dördünde Kongre partisi, beşincisinde ise bazı sol grupların oluşturduğu muhalefet cephesi çoğunluk sandalyeleri aldı.

Ancak Gandi'nin meclislerini feshettiği diğer eyaletlerde hükümetin bu tutumu büyük tepki yarattı.

Bir muhalefet partisinin çoğunlukta olması nedeniyle meclisi feshedilen Tamil-Nadu eyaletinde şiddetli gösteriler düzenlendi. Tranjavur kentinde yapılan mitinge polis müdahale etti ve 13 kişi yaralandı. Üç yüze yakın kişi de tutuklandı.

İndira Gandi dokuz meclisi kapatırken gerekçe olarak bu eyaletlerde kast çatışmalarının ve olayların çok yoğun olduğunu ileri sürmüştü. Gerçekten de bu eyaletlerde olaylar büyük toplumsal çalkantılara dönüşmüştü. Olayların yoğunlaşmasına yol açan en önemli nedenlerden biri de polis olmuştu. Genellikle yöresel polis örgütü eyalet halkı üzerinde büyük bir baskı sürdürüyor.

Ancak İndira Gandi'nin iktidara gelmesi ve eyalet meclislerini feshetmesi bu sorunları çözmedi. Halk üzerinde terör uygulayan polis örgütleri dağıtılmadığı için, halkla olan çatışmalar ve huzursuzluklar sürüyor. Fransız Haberler Ajansının verdiği bilgiye göre, en sonolarak ülkenin kuzeyindeki Uttar Pradeş ve Bihar eyaletlerinde büyük olaylar oldu. Bunlardan birincisi, paryalarla (kast olarak en aşağı nitelikte sayılan yoksul tabaka) toprak sahiplerinin paralı askerleri arasında çıktı. Polisin de katıldığı çatışma sırasında 21 parya öldürüldü, yüz kadar da yaralandı. Birkaç gün sonra Uttar Pradeş eyaletinin Narayinpur kentinde polis bir köye yaptığı baskın sırasında tüm evleri yağmaladı ve köylüleri dövdü. Olaylardan sonra Başbakan İndira Gandi köye gelerek özel bir soruşturma yaptı. Öte yandan Bihar eyaletinin Paraşgiba köyünde de, paryaların toprak sahiplerinden bazı isteklerde bulunmak için resmi dairelere başvurması, polisin açtığı ateş sonucu tam bir katliama dönüştü: aralarında yedi kadının ve iki çocuğun da bulunduğu 12 kişi öldürüldü.

A.B.D

Amerika'da içlerinde havacı, karacı ve denizcilerin de bulunduğu 25.000 askerin çöl savaşı eğitimi görecekleri açıklandı. Açıklamayı yapan Amerika Birleşik Devletleri Genelkurmay Başkanlığı aynı eğitimin geçen yıllarda da yapıldığını, ama bu kez bu tür çalışmalara önem verildiğini belirtti. Bu nedenle eğitimin Basra Körfezi'ndeki muhtemel bir çatışma düşünülerek yapıldığı tahmin ediliyor. Pentagon (A.B.D. Genel Kurmay Başkanlığı) yapılacak eğitimin 28 Mart'a kadar süreceğini açıkladı.

KÜBA

Havana'dan bildirildiğine göre; Küba Afganistan sorunu ile ilgili olarak Bağlantısızlar Hareketinin toplantısı çerçevesinde Sovyet Birliklerinin Afgan topraklarından koşullu olarak çekilmesi yolunda daha kararlı bir tutum takınmayı planlamaktadır. Küba'nın bu tutumunun, New York da, Birleşmiş Milletler nezdindeki çalışmalarına başlayan Bağlantısız Ülkeler Koordinasyon Bürosunun toplantısında uygulamaya konulabileceği belirtildi.

Batılı gözlemcilere göre, Yugoslavya Bağlantısızlar hareketinde, Sovyetler'in Afganistan müdahalesine karşı tepki uyandırmak eğilimi nedeniyle bu konuyu mutlaka gündeme getirecektir.

KUZEY İRLANDA

Kuzey İrlanda'da IRA'yla mücadele için önlemlerin artırılacağı bildirildi. Yapılan açıklamada, IRA'nin eylemlerine karşı etkin biçimde mücadele etmek amacıyla "özel anti-terörist mücadele ekipleri"nin özellikle kırsal kesimlerde artırılacağı belirtildi.

Bu konuda alınan kararda, Kuzey İrlanda polisinin her tümeninde özel eğitilmiş yüzlerce polisten oluşan gruplar kurulması öngörülüyor.

Bundan başka Kuzey İrlanda'da polis kuvvetlerinin yanında, 13.000 kadar İngiliz askeri bulunuyor.

BM Soruşturma Komisyonu Savak kurbanlarını dinliyor

TAHRAN (A.A)

Devrik İran Şahı'nın işlediği suçları soruşturacak olan, Uluslararası Birleşmiş Milletler Komisyonu, Şah Döneminin gizli polis örgütü SAVAK ajanlarının yaptıkları işkenceler nedeniyle, kolları, bacakları koparılmış, ezilmiş, kör edilmiş kulak zarı patlamış yüzlerce İran'lıyı dinledi.

Uluslararası hukukçularla görüşebilmek için Tahran'da B.M. önünde toplanan işkence görmüş İranlılar, yanlarında, işkence de kaybolmuş ya da ölmüş olan kişilerin yakınları da bulundu. Öldürülen çocukların ana, babaları oğullarının ya da kızlarının polis tarafından dövülerek öldürüldüğünü, bir kısmı ise sokak gösterileri sırasında kurşunlandığını ağlayarak anlatmaktaydılar.

Bunlardan 23 yaşındaki bir üniversiteli gencin, üzerinde Ayetullah Humeyni'nn resmi bulunduğu için tutuklandığı, cinsel organlarına elektrik verilerek işkence edildiğini açıkladı.

30 kadar İran'lı da ellerinde fotoğraf ve pankartlarla gösteri yaptı ve Şah'ın iadesini ve öldürülmesini istediklerini belirterek, "Amerika'lılara ölüm" diye slogan attılar.

Yaşlı bir kadının ise öldürülen çocuğunun resmini göstererek, "para istemiyoruz, Şah'ı istiyoruz" diye bağırması dikkati çekti.

EKONOMİ

Artış yüzde 160'ı buluyor

Jandarma Komutanlığı bütçesi arttırıldı

EKONOMİ SERVİSİ

TBMM'ne sunulan 1980 Mali Yılı Bütçesi'nde Jandarma Genel Komutanlığı bütçesi yüzde 160 artırılmaktadır. Böylece 1979 yılında 6 milyar 8 milyon olan bütçe, bu yıl 15 milyar 609 milyona yükselmiş olmaktadır.

Hazırlanan bütçe teklifinde bu artışın bir bölümü ile yeni kurulan Jandarma Komando Birlikleri'nin ihtiyaçlarının ve jandarmanın giderek kentsel kesimde de "faal asayiş görevi" almasının gerektirdiği ek giderlerin karşılanacağı ifade edilmektedir. 1980 Bütçesinde "Güvenlik ve Lojistik Destek Hizmetleri" 1979'a göre üç katına yakın bir artış göstererek 3 milyar 170 milyon liradan, 9 milyar 121 milyon liraya çıkartılmaktadır.

Bütçe teklifinde Jandarma Genel Komutanlığının Haberleşme Sistemi Projesine ilişkin olarak verilen bilgilerde projenin maliyetinin 700 milyon lira olduğu belirtilmektedir. Projenin amacı emniyet ve asayişle birinci derecede görevli İl Jandarma Alaylarının ast birimleri ile her an telsiz haberleşmesinin sağlanmasıdır. Üç yılda tamamlanması planlanan projenin 1980 dilimi için önerilen 120 milyon liralık ödeneğin 100 milyon lirası DPT tarafından kesilerek 20 milyona indirilmiş, daha sonra komisyonda 120 milyona çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Bütçe raporunda Jandarma Teşkilatının eski model silahlardan tamamen arındırıldığı ve birliklerin A-1, G-3 ve MP-5 otomatik silahlarıyla donatımının tamamlanmak üzere olduğu belirtilmektedir. Bu modernleşme, Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilatlandırılması modern silah ve araçlarla donatılması (REMO) planı çerçevesinde yapılmakta olup, bu iş için bu yıl 241 milyon lira ayrılmıştır.

Jandarmanın yürüttüğü hizmetlerdeki artışların nedeni olarak polis örgütü bulunan yerlerde de giderek jandarmaya aktif görevler verilmesi gösterilmektedir. Bu gelişmeye paralel olarak jandarma personeli sayısı da artırılmıştır. 1978 yılında diğer kuvvetlerden jandarmaya 22.018, 1979 yılında ise 3.000 er aktarılmıştır. Ayrıca, daha önce, askere alınanların yüzde 19.42'si jandarmaya ayrılırken, bu oran yüzde 20'ye çıkarılmıştır.

Türkiye tarihinin en yüksek fiyat artışı Ocak ayında gerçekleşti

ANKARA (ANKA)

Bakanlar Kurulu'nun 25 Ocak'ta uygulamaya koyduğu devalüasyon ve zamların fiyat endekslerine bütünüyle yansımamalarına rağmen, Türkiye Ocak ayında tarihinin en yüksek fiyat artışı ile karşı karşıya kaldı. Ticaret Bakanlığı'nca düzenlenen toptan eşya fiyatları endekslerine göre, toptan eşya fiyatları Ocak ayında yüzde 9,2 oranında arttı. Daha önceki aylarda ise en yüksek fiyat artışı 1977 yılının Eylül ayında, yüzde 8,7 ile gerçekleşmişti. Bütün bir yıl açısından en yüksek fiyat artışlarının gerçekleştiği geçen yıl ise, Kasım ve Nisan aylarında sırasıyla yüzde 7,9 ve yüzde 7,8' lik artışları görülmüştü.

Toptan eşya fiyatlarında Ocak ayında gelen artışın özellikle gıda maddelerinde gerçekleşen yüksek oranlı artışlardan kaynaklandığı görüldü. Gıda maddelerinde Ocak ayında ortalama yüzde 19 oranında artış görüldü. Sanayi hammaddeleri fiyatlarının ise, geçen yılın aynı ayındaki yüzde 3'lük artışa göre yüksek olarak gerçekleşmesine karşın, yüzde 7,4 ile, gıda maddelerinde gerçekleşen artışların gerisinde kaldı.

GÖSTERGE

Rejim ve anarşi dedikleri

—I—

Arslan Başer KAFAOĞLU

Türkiye'nin en çok basıp satan gazetesi olarak duyurulan ve bilinen Günaydın'ın başyazarı Necati Zincirkıran arkadaşımız üç dört gün gazetesinde parlamentoyu ele aldı. "Bu Parlamento bu ülkenin dertleriyle başa çıkamaz" dedi. Parlamenterlerin Sayın Genelkurmay Başkanı'nın "müdahaleyi" belirleyen bazı sözlerine buldu ilkönce kabahatı. Ama baktı ki oradan "cıs" sesi gelecek, bütün kabahati seçim ve ön seçim düzenine yükledi. Arkadaşımıza göre "bu parlamento halkın değil kendi parti delegelerinin seçtikleri temsilcilerden oluşuyor. Bu nedenle halkı temsil etmekten uzak görünüyor. Halka yeterince hizmet veremiyor".

Pekiyi bu parlamento halkı temsil edemiyorsa demokrasiden söz edilebilir mi? Bu soruyu Sayın meslekdaşımız sessiz geçiyor. Ama biz yine bu soruya yanıt aramadan demokrasinin, bizim model olarak seçtiğimiz 'batılı' tipinde, partilerin gösterdikleri adayların nasıl seçildiklerini görelim. Örneğin İngiltere'de, Fransa'da partilerin adayları nasıl seçilir? Bunun yanıtını verelim, bizdekindende daha dar partisel oylamalarla. Ne savunuluyor? İngiltere'de ya da Fransa'da bunun yanıtını verelim, bizdekinden dar partisel oylamanın seçime giren parti adaylarını halk mı seçiyor? Buna kimse "evet" diyemez. Hele İngiltere'de parti adayları bir kez milletvekili seçildilermi, örneğin İngiliz İşçi Partisi'nde, ölene ya da çekilene kadar o bölgenin (o seçim çevresinin) adayıdır.

Birleşik Amerika'da Başkan seçilecek için 14 eyalette, partili üyeler sandık başına giderler. (primary önseçim) Ama yalnız 14 eyalette ve yalnız partililer giderler ön seçime. Kalan 36 eyalette parti adayı olarak genel kongrede kime oy verileceğini o eyaletin sayısı çok dar bir parti çevresi saptar. Ve onu eyalet parti kongresine aşağı yukarı kabul ettirir. Birey Amerikan siyaset yazını okuyanlar Amerika'da "parti makinesi"nin ne olduğunu ve kaç kişiden oluştuğunu bilir. Daha açık yazalım: 1900'lerde New York'ta parti makinesine etkili olan bir kişi ile çevresinin "onayı" alınmadan Cumhuriyetçi Parti adayı olmanın yolu kapalıydı. Demokrat Parti de ise uzun süre, Pensylvania Valisi Lawrence, Chicago Belediye Başkanı Daley'in "olur"unu almadan Başkan adayı olunamazdı. Bu iki kişiye ve göstermelik sendika lideri Walter Reuter'e Amerikan basınında verilen isim "kingmaker: kral imalatçısı" idi. Amerika'da Senatör ve Milletvekilleri de, Belediye Başkanı ve Valilerde, hatta emniyet müdürü ve yargıçlarda (kısmen) bu mekanizma tarafından seçilir. Hatta Amerika'da bizdekinin aksine her yer için her partinin tek adayı vardır. Bizdeki gibi "tercihli oy" da yoktur. İngiltere, Fransa'da da böyledir...

Bırakın bu teorik açıklamaları, Birleşik Amerika'da öyle senatörler vardır ki basında adı "Boeing'in Senatörü" diye geçer. Boeing firmasınca seçtirildiği için... Ve bu senatör bu takma addan hiç mi hiç alınmaz. Amerikan Başbakanlarının ve Senatörlerinin seçim kampanyalarına büyük tröstler çığ gibi büyüyen yardımlar gönderirler. Bunlar kongre inceleme komisyonlarında ortaya çıkar, ama kimse ceza görmez. Son olarak Amerikan Kongresinde ki dış ülkelerden alınmamış rüşvet olayları da caba... Demokrasi denilen rejim bu olunca, "demokrasi fazilet rejimidir" tümcesinde laf olarak kalır. Şurada iddia ediyorum: yine batı demokrasileri göz önünde tutulursa en erdemli politikacılar bizim politikacılardır. Bizim parlamento tarihimizde ne İngiltere'yi sarsan bir Profumo skandalı, ne Fransayı sarsan Stravinski rezaleti ne de Amerikan Cumhurbaşkanı Nixon ayarında bir rüşvetçi Başbakan'ın (evet yanlış okumuyorsunuz bir başbakan'ın) milyonlarca dolar rüşvet aldığı kesin kanıtlanmıştır. Ama acaba bu Başbakan şimdi nerededir dersiniz... Bağımsız milletvekili olarak Japon parlamentosunda... Hakkında ki mahkeme kararına karşın, Lockheed'den peydahlandığı servet onu Başbakan değil ama bağımsız milletvekili seçtirmeye yetmiştir. Şimdi soralım: Bu milletvekili, bu rüşvetçi, hırsız politikacı Japon halkının iradesi sayesinde mi, parası sayesinde mi oradadır? Her halk temizdir. Herhangi bir halkı suçlayan bizi karşısında bulur. Ama halklar bin bir türlü oyunla bazı düzenbazlarca aldatılırlar.

Yukarıda ki örneklerde, burjuva sınıfının güçlü olduğu ülkelerde rejime düşen kirleri anlattık. Okuyucularımız bize güvensinler, bir kısım Burjuva Demokrasilerinde alınıp verilen rüşvetler düşünülürse, bizdeki politikacılar birer melek sayılabilirler. Ama onunda nedenleri vardır. Bizim politikacıların yapabilecekleri, bizim yasama meclislerinin yetki sınırları aslında anayasa'da gösterildiği kadar 'sınırsız' değildir.

Bunu da yarın görelim.

Hacı KÖSE

Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede devrimci proletarya saflarında kaybettik. Anısını yaşatacağız.

ARKADAŞLARI

(Demokrat: 775)

Ahmet DEMİRTAŞ
(1959-...)

O öldü
Uzun söz gerekmez
Her devrimci yaşarken
Zaten biraz hayata nişanlı
ölüme sözlü.

Anısını emekçi halkımızın devrimci yolundaki mücadelesinde yaşatacağız

Niğdeli Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 774)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Süleyman'ın işleri

Ergin ATASÜ

Yüz günlük yönetim döneminin sonunda Türkiye'nin geldiği nokta belirgin bir biçimde ortadadır. Hayat pahalılığı büyük bir tırmanışa geçmiş, ufukta yeni bir devalüasyonun ilk habercileri görülmeye başlanmış, faşist baskılar, adam öldürmeler, kıyım ve sürgünler rekor düzeye erişmiş, daha önemlisi Türkiye'nin giderek uluslararası sermayeye teslimi için gerek siyasal gerek ekonomik bütün kararlar eksiksiz alınmıştır.

Şimdi gazetelere bakıyoruz. Hepsinde yukarda saydığımız sonuçlar Süleyman'ın yüz günlük başarısızlığı olarak verilmeye başlanmıştır. Tütün taban fiyatı (A.P.'nin yarı resmi organı Sonhavadis dışında) bütün basında yetersiz olarak nitelenmiş, gelecekte diğer ürünlerinde taban fiyat konusunda tütünden daha şanslı olamıyacakları ortaya çıkmıştır.

Bu genel manzara karşısında tüm demokratlar bir teşhis doğrultusunda birleşiyoruz. "İşte yüzgün sonunda fiyasko.." "Süleyman'ın misyonu bir kez daha ortaya çıktı." "Adamın bu kötü gidişi durduramıyacağı belliydi."

Süleyman gerçekten bu kötü gidişi başından görememiş, "bir kenarından tutarım, nasıl olsa düzeltirim" diyerek mi iktidara gelmişti? Buna duraksamadan "hayır" diyelim. Çünkü bizim bilgiç bilgiç gülerek şlerin sarpa sardığını ve Süleyman'ın battığını gözlememiz, aslında onun başarısıdır. Evet Süleyman yüz günün sonunda umduğunun da ötesinde başarılı olmuştur. Bu başarı Türkiye açısından değil, kendi politik görüşü doğrultusunda hizmet ettiği güçler açısındandır.

Evet niye tartışıyoruz, niye gülümsüyoruz Süleyman beceremedi diye. Süleyman yüz günün sonunda rüyasında göremiyeceği kadar başarılıdır. Evet bu doğru, bir genel doğrudur ve herkes bu gerçeği böyle bilmelidir.

Süleyman emperyalizm ve kapitalizmin emrinde yapılması gerekenin en fazlasını büyük bir cesaretle yapmıştır. Bu konuda zaman zaman korkuya kapıldığını kabul etmek gerekir. Yaptığı işin farkına varan olur da 12 Mart'ta başına gelen yine gelir mi diye. Ama artık bu kuşkuları da yüz günün sonunda yüreğinden uzaklaştırmış bulunuyor. Yabancı sermayeye bütün gümrük kapıları sonuna kadar açılmıştır. Hatta sınırımızdan yatırım yapacakları yere kadar halı döşenmesi dahi gerçekleştirilmiştir. İkili anlaşmalar meclislerden geçirilmeye gerek görülmeden imzalanmış, yeni askeri yükümlülüklere göz kırpmadan girilmiştir. Ortadoğuda emperyalizmin gönüllü jandarmalığının yanısıra, işçi ücretleri ve ihraç mallarımızın fiyatları alabildiğine düşük tutularak, iyi dış pazar koşulları eksiksiz yaratılmıştır.

Şimdi elimizi vicdanımıza koyup düşünelim. Süleyman başarısız mıdır? Süleyman'ı yüz günün sonunda yürekten kutlamak gerekir. Başarısızlığını tartıştırarak bu kadar başarılı olmuş bir siyasiyi tarih kolay kaydetmez.

Ama Süleyman'ın çıkmazı da burada başlıyor. Bu konuda gereğinden fazla başarı yokoluşu da beraberinde getirir. İşte tartışılacak olan bu başarı düzeyinin söz konusu çizgiye gelip gelmediğidir...

Kâzım ÖNAL

Emekçi halkın devrimci yolunda mücadele ederken faşistlerce katledildi.
Anısını mücadelemizle yaşatacağız.

Atatürk Öğrenci Sitesi Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 778)

Nedrettin YALÇIN

Emekçi halkın devrimci yolunda mücadele ederken faşistlerce katledildi.
Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

Atatürk Öğrenci Sitesi Devrimci Arkadaşları

(Demokrat: 779)

TEKSTİL Sendikası TARİŞ yönetimini mahkemeye verdi

İZMİR (AA)

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın Pamuk Depolama ve Çiğli İplik Fabrikası'nda toplu iş sözleşmesi hükümlerine uymadığı gerekçesiyle TARİŞ Genel Müdürlüğü'nü mahkemeye verdiği bildirildi.

Tekstil Sendikası İzmir Bölge Temsilcisi İsmail Şentürk, TARİŞ Genel Müdürlüğü'nün, söz konusu iki işyerinde, meydana gelen hasarlar nedeniyle, üretimi süresiz durdurduğunu ve işçilerin akitlerini askıya aldığını bildirerek şunları söyledi:

"—Çiğli İplik Fabrikası'ndaki hasar üç gün içerisinde giderilip açılabilecekken TARİŞ Genel Müdürlüğü, üretimin başlamasını süresiz erteledi. Aynı şekilde pamuk depolamada da çalışmalar süresiz ertelendi. Çiğli İplik'de hasar var fakat, Pamuk Depolama'da hasar söz konusu değildir. Ancak genel müdürlük bu iki işyerinde çalışan işçilerin iş akitlerini ücretsiz olarak, süresiz askıya almıştır. Bütün bu tutum ve uygulamalar, toplu iş sözleşmemiz hükümlerine olduğu gibi yasalara da aykırıdır."

Hayat pahalılığı, baskı yasaları, faşist saldırılar, sürgünlere karşı

Gaziantep'de sendikalar eylem birliği kararı aldı

● Eylem Birliği kararı Genel-İş, Devrimci Sağlık-İş, Gıda-İş, Tekstil, Basın-İş, Maden-İş, YSE-İş, Kauçuk-İş, Çimse-İş, Çuko-Sen, Bank-Sen ve Baysen tarafından alındı.

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Artan hayat pahalılığı, yoğunlaştırılan faşist saldırı ve sürdürülen kıyımlara karşı işçi sendikaları güç ve eylem birliği kararı aldılar. DİSK, TÜRK-İŞ ve Bağımsız sendikaların Gaziantep'teki tüm şubeleri yaptıkları toplantıda, eylem birliği kararına varırken, Düzce ve yöresindeki DİSK ve TÜRK-İŞ üyesi yedi sendikanın işyeri baştemsilcileri ve şube yetkilileri kamuoyuna yaptıkları yazılı açıklamada sözkonusu uygulamalara karşı ortak hareket etme kararı aldıklarını duyurdular.

Genel-İş, Devrimci Sağlık-İş, Gıda-İş, Tekstil, Basın-İş, Maden-iş, YSE-İş, Kauçuk-İş, Çimse-İş, Çuko-Sen, Banksen ve Bay-Sen sendikalarının Gaziantep şubelerinin güç ve eylem birliği konusundaki kararı şöyle:

"Dar gelirli emekçi kesim üzerinde oynanmak istenen oyuna Gaziantep'teki emekçiler de kurban edilmek istenmekte ve siyasal iktidarca ekonomik ve siyasal baskı yoğunlaştırılmaktadır. Gaziantep'te bulunan DİSK, TÜRK-İŞ ve Bağımsız sendikalar olarak sözkonusu bu baskılara karşı taşıdığımız duyarlılığı korumakta kararlıyız. Türkiye çapındaki uygulamaların bir parçası olarak Gaziantep YSE ve diğer kamu kuruluşlarında mesnetsiz ve yasa dışı bir biçimde işlerinden edilen çalışanların yerine belli mihrakların militanları yerleştirilmektedir. Tezgahlanan oyunların sonucunda doğacak olayların sorumlusu biz emekçiler değil, bu oyunları sahneye koyanlar olacaktır.

Biz Türk-Iş, DİSK ve Bağımsız sendikalar olarak Gaziantep'teki eylem birliği konusunda görüşmek üzere birafaya geldik. İlk buluşmamızda eylem birliğine karaı verdik. Tüm emek düşmanlarına şunu hatırlatırız ki, işçi sınıfı ergeç aralarındaki siyasi düşünce ayrılıklarını yenip, birleşeceklerdir.

Yaşasın eylem birliği. Yaşasın İşçilerin birliği."

Enerji işkolunda sendika değiştirmeleri için işçilere baskı yapılıyor.

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji işkolunda özellikle kamu işyerinde çalışan işçilere DİSK'e bağlı Tek Ges—İş'ten istifadeetti. Türk—İş'e bağlı Ges—İş'e geçmeleri için baskı yapıldığı, bu amaçla birçok işçinin faşist terörün etkin olduğu illere sürgün edildiği ve Tek Ges—İş Adana Şubesi yöneticilerinin iş akitlerinin yasa dışı olarak feshedildiği bildirildi.

DİSK'e bağlı Tek Ges-İş, Yeni Teknik Enerji—İş Sendikaları ile Elektrik Mühendisleri Odası, Tüm—Der ve Enerji Der yetkilileri tarafından dün yapılan ortak açıklamada tüm sürgün, kıyım, baskı ve yasa dışı uygulamalara karşı enerji işçilerinin direnişinin engellenmek istendiği belirtildi.

Sivas Devlet Su İşlerinde çalışan işçilerin "Tes—İş'e geçin yoksa atılırsınız" tehdidi altında tutulduğu ve 50 işçinin iş aktinin feshedildiği bildirilen 5 demokratik kitle örgütü ve sendikanın ortak açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Tek Ges—İş Adana Şubesi yöneticilerinin iş akitleri yasa dışı olarak feshedilmiş ve üyeler bu yolla korkutulup Tes—İş'e geçmeye zorlanmıştır. Diyarbakır'da ve merkez işyerlerinde tüm Tek Ges—İş üyeleri benzeri baskılarla karşı karşıyadır. DSİ Antalya Bölge Müdürlüğü'nde Tes-İş'e yetki sağlamak amacıyla Oymapınar sondaj başmühendisliği kapatılmış, Enerji—Der Antalya Şubesi Başkanı ve birçok mühendis sürgün edilmiştir.

"Tek işvereni baskı, kıyım ve sürgünleri, üç bin kişinin çalıştığı merkez işyerinin tek diş doktorunu, 12 işçinin çalıştığı Tortum'a sürecek kadar ileriye götürmüştür. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda EMO, ve Tüm—Der üyeleri hakkında düzme gerekçelerle soruşturmalar açılmış ve TEK ile DSİ'de hazırlanan sürgün listeleri yavaş yavaş yürürlüğe konmaya başlanmıştır.

"İller Bankasında faşist baskı ve kıyımlar alabildiğine yoğunlaşmıştır. İller Bankası işyerlerinde faşist Tüm Sem—İş Sendikasını yetkili kılma çabaları, her türlü yasa dışı volla hız kazanmıştır.

DUYURU

Bursa Eğitim Enstitüsü açılmaktadır. Tüm İlerici—Yurtsever—Devrimci arkadaşlarımızı 1 Mart'dan itibaren Bursa'da bekliyoruz.

B.E.E. Devrimci Öğrencileri.

(Demokrat: 744)

Giresun'da işkence gören Hikmet Özer

"Ölen polisin mezarından getirdikleri toprağı yedirdiler"

● "BOĞAZIMA LASTİK GEÇİRDİLER. VÜCUDUMUN HER YERİNE COP, SOPA, TEKME İLE VURDULAR. SONRA DA SIRTIMA BİR POLİSİ BİNDİREREK TUZ İÇİNDE GEZDİRDİLER"

● "FAŞİSTLERİN ÜSLENDİĞİ MAHALLEYE GÖTÜRDÜLER, BURADA FAŞİSTLERE BENİ DÖVDÜRDÜLER. BİR YANDAN DA 'KAÇ KURTUL' DİYORLARDI, BEN KAÇMADIM"

GİRESUN (DEMOKRAT)

Giresun'da güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alınan ilerici ve devrimcilere Emniyet Müdürlüğü'nde işkence yapıldığı ileri sürüldü.

Geçtiğimiz günlerde bir polis otosunun silahla taranarak, bir polis memurunun öldürülmesi olayıyla ilgisi olduğu öne sürülen birçok yurttaşın gözaltına alındığı ve bunlara sanığı saptanamayan suçların da zorla kabül ettirilmeye çalışıldığı öğrenildi. Ayrıca tanık olarak Emniyet Müdürlüğüne götürülenlere de işkence yapıldığı öne sürüldü.

Emniyete götürülenler gördüklerini söyledikleri işkence olaylarını şöyle anlattılar:

● HİKMET ÖZER: 26 Aralık günü polis ekibince trafik kazası yaptığım ve konuyla ilgili ifademin alınacağı söylenerek karakola götürüldüm. Akşama doğru karakolda içki sofrası kurdular ve bir yandan da beni dövmeye başladılar. Daha sonra şehir dışındaki Bölge Trafik'e götürerek, sabaha kadar dövdüler. Bana ekip otosunun taranmasını kabul ettirmek istiyorlardı. Karakola getirdiler. Orada ÜGD Başkanı karakola geldi, polislerin gözüönünde beni şamarladı. Sekiz gün gözaltında kaldığım sürece bana şu işkenceleri yaptılar:

Gece olunca Bölge Trafiğe götürdüler. Ölen polisin mezarından getirdikleri bir avuç toprağın yarısını zorla yedirdiler.

Boğazıma lastik geçirerek, vücudumun her yerine zorla cop, sopa, tekme, yumruk ile vurdular. Daha sonra sırtıma bir polisi bindirerek tuz içinde gezdirdiler.

Gece saat 03.00-03.30 sıralarında beni şehirde araba ile polis otosunun tarandığı yere getirdiler. Bana arabadan in ve kaç dediler. Arkadan vuracakları korkusuyla kaçmadım ve bağırdım, vazgeçerek arabaya geri bindirdiler.

Karakola dönerek, faşistlerin üslendiği mahalleye götürdüler. Burada faşist militanlara beni dövdürdüler. Bir yandan da 'kaç kurtul' diyorlardı, ben kaçmadım. Orada birsaate yakın polis ve faşistlerle boğuştum. Karakola geldiğimde tekrar tekrar dövmeye başladılar. Görevli olan polislerden biri dayanamayarak işkencelere müdahale etti. Bu kez kendi aralarında tartışmaya başladılar. Camlar kırıldı, birbirlerine silah çektiler. Karakolda, teypten devamlı bir kadın sesi 'komünistleri öldür, işkence yap' diyordu. Polislerde sürekli olarak işkencelerini sürdürüyorlardı. Gündüz ise dürüst polisler geldiği için beni dövmüyorlardı. Beni görmeye gelen babama ve anneme hakaret ettiler, onları da dövdüler. Devamlı olarak polis otosunu tarama olayını kabul etmemi istiyorlardı. İşkenceyi sürdürdüler, ellerime ceryan verdiler ve copladılar. Dayanamayarak hepsini ben yaptım dedim. Cinsel organıma da ceryan verdiler. Savcı karakola gelerek ifademi aldı. Biryandan da, Savcının arkasına geçerek, bana silah gösteriyorlardı. Korktum ve ifademi değiştirmedim. Krem alarak yaralarıma ve çürümüş yerlerime sürdüler."

● MAHMUT AYESER: "Endüstri Meslek Lisesi öğrencisiyim ve 15 yaşındayım. 31.12.1979 tarihinde polis ve jandarma beni köyümden aldı. Emniyet Müdürlüğüne getirildim. Odaya girdiğimde polisler bana "Mahmut sen misin" diye küfür etmeye başladılar. Bu arada kendini "Yüzbaşı" lakabı ile tanıtan polis anama avradıma sövmeye başladı. Ben tanık olarak geldiğimi söyledim. Bana uzaktan yakından hiç bir ilişkim olmayan bir kaç olayı kabul ettirmeye çalıştılar, kabul etmeyince, işkenceye başladılar. Sağ görüşlü bir kişinin öldürülmesini kabul ettirmeye çalışıyorlardı. Parmaklarımdan ve cinsel organımdan ceryan verdiler. Bu arada sürekli olarak copla, sopayla vuruyorlardı. Ben de bu işkence sonucunda suçların bir bölümünü kabul ettim."

● BAHRİ YILMAZ: "9.2.1980 Günü bir polisin ölümünden sorumlu tutularak Yağlı Dere'den alındım ve Giresun'a getirildim.

Karakolda ilk soru, yanımda kimlerin olduğu idi. Susmam üzerine, falakaya yatırdılar, copla vurmaya başladılar. Daha sonra vücudumun çeşitli yerlerinde sigara söndürdüler. Parmaklarımdan, cinsel organımdan ceryan verdiler. Dayanamadım, onların istedikleri ifadeyi imzalamak zorunda kaldım. Boykot, duvara yazı yazma, izinsiz gösteri yapma gibi suçları kabul ettirmeye çalıştılar."

ODTÜ — ÖTK

"Jandarma eğitim alanından çıkmalı"

ANKARA (DEMOKRAT)

ODTÜ ÖTK "eğitimi sağlayacak" denilen jandarmanın, bölümleri basarak, ODTÜ'yü kuşatarak, bölümler arasında sürek avına çıkarak eğitimin düzenli bir şekilde yapılmasının önünde engel teşkil ettiğini öne sürdü ve jandarmanın eğitim alanından çekilmesini istedi.

ODTÜ ÖTK adına dün yapılan basın açıklamasında ODTÜ'de eğitimin iki yıldır düzenli bir şekilde devam etmesini sağlayan unsurun öğretim üyesi-öğrenci ve işçi dayanışması olduğu hatırlatıldı.

Açıklamada jandarma baskısının arttığı dönemlerde eğitimin objektif şartlarının ortadan kalktığı da vurgulandı ve şu görüşlere yer verildi:

"Ülkemizde yaşanan olayların ODTÜ'ye yansımaması olanaksızdır. Yeni MC zamlarla, devalüasyonlarla, yeni baskı yöntemleriyle, kıyım ve sürgünlerle işçileri, öğretmenleri, memurları, dar gelirlileri sindirme, yoketme savaşına girmiştir. ODTÜ öğrencilerinin üzerine dizginlenmemiş bir terör estirilmektedir. "Eğitimi sağlayacak" dedikleri jandarmanın bölümleri basarak, ODTÜ'yü kuşatarak eğitimi engellediği gün gibi ortadadır. Jandarmanın bölüm aralarında sürek avına çıkması, öğrencileri tedirgin etmeğe çalışması bunun kanıtıdır. ODTÜ'de düzenli eğitimin, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin önkoşulu ÖTK'dir. Öğrenci, öğretim üyesi, işçi dayanışmasıdır. Bu anlamda düzenli eğitimin önünde engel teşkil eden jandarma eğitim alanından çıkmalıdır.

Üretimin durdurulduğu işyeri sayısı onbiri buldu

Tekstil grevine katılan işçi sayısı beş bini aştı

● TEKSTİL SENDİKASI GENEL BAŞKAN VEKİLİ SÜLEYMAN ÇELEBİ, GREV AŞAMASINDA DEMOKRATİK HAK VE SENDİKAL ÖZGÜRLÜKLERE YÖNELİK ÇOK YÖNLÜ BASKI VE TEHDİTLERİN TEKSTİL İŞÇİLERİNE DE UYGULANDIĞINI SÖYLEDİ.

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın 30 bini aşkın işçisinin çalıştığı 77 işyerinde aldığı grev kararını uygulayan işyeri sayısı önceki gün 200 işçinin çalıştığı Güven Boya Fabrikası'nın da katılmasıyla 11'e ulaştı. Grev uygulanan işyerlerinde toplam işçi sayısı ise 5500'ü buldu.

Tekstil Sendikası'nın çağrılısı olarak, Türkiye'ye gelen Dünya Sendikalar Federasyonu'na (DSF)'ye bağlı Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği Genel Sekreteri Jan Kriz, Tekstil Sendikasının yaptığı basın toplantısında "işçi sınıfının birliği, sendikaların birliği işçilerin hakları için verilen mücadelede güçlü bir silahtır" dedi.

Tekstil işçilerinin grevinin yaygınlaşarak başarıyla sürdüğünü, önümüzdeki günlerde daha da yaygınlaşacağını söyleyen, Tekstil Sendikası Genel Başkan Vekili Süleyman Çelebi, grev aşamasında "demokratik hak ve sendikal özgürlüklere yönelik çok yönlü baskı ve tehditlerin" tekstil işçilerine de yönelmiş olduğunu söyledi.

Genel Başkan Vekili Çelebi, basın toplantısında özetle şöyle konuştu:

"Sözleşme döneminin ilk büyük grevi olan, Tekstil grevimizi kararlılıkla sürdürüyoruz. İşçi sınıfımız ve emekçi halk güçlerimizin destek ve dayanışması yanımızdadır. Ayrıca bugün üst uluslararası kuruluşumuz, Dünya Sendikalar Federasyonu'na bağlı Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği Genel Sekreteri sayın Jan Kriz ve yardımcısı sayın Marta Maisova'nın tekstil işçileriyle uluslararası dayanışmayı ifade etmek üzere burada olması, mücadelemize güç katmaktadır. Tekstil grevimizi işçi sınıfımızın, tüm demokrasi güçlerinin tüm dünya kardeş Tekstil Sendikalarının destek ve dayanışması ile daha güçlü yükselteceğiz".

GREVLER GİDEREK YAYGINLAŞIYOR

Sayıları yüzbinlere varan işçinin toplu sözleşme dönemine girdiği şu günlerde Tekstil'in 30 bini aşkın işçinin çalıştığı 77 işyerinde aldığı grev kararı 11 işyerinde başarıyla uygulanmaktadır. *(Fotoğraf: Hüseyin Avuç)*

Bursa'da 4 faşist tutuklandı

Sungurlu'daki mitingte bir devrimci öldürüldü

HABER MERKEZİ

Çorum'un Sungurlu ilçesinde Çarşı Meydanında düzenlenen "Faşizmi ve Pahalılığı Protesto" mitingine katılmak için toplanan halka olay yerine gelen Sungurlu İlçe Güvenlik Kuvvetleri tarafından müdahale edildi.

Jandarma Bölük Komutanı'nın silah kullandığı görülen bu müdahalede devrimci Hıdır Sarıkaya'nın olay yerinde öldüğü bildirildi. Ayrıca olaylar sırasında henüz kimlikleri saptanamayan iki kişinin ağır, çok sayıda kişinin de hafif yaralandıgı belirtildi

- UĞUR GÜR'Ü YARALAMAKTAN YARGILANAN İKİ DEVRİMCİ BERAAT ETTİ.
- SUNGURLU'DA PAHALILIĞI PROTESTO MİTİNGİNDE BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- ARTVİN CEZAEVİ'NDE TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER 24 SAAT SÜREN AÇLIK GREVİ YAPTI.
- SİLVAN'DA TEKEL İŞÇİSİ BİR KADIN ÖLDÜRÜLDÜ.

BURSA'DA BİR DEVRİMCİYİ ÖLDÜREN VE BİR İŞÇİYİ YARALAYAN 4 FAŞİST TUTUKLANDI

Önceki gün Ortabağlar semtinde Yücel Moldur adındaki devrimciyi öldüren ve Mustafa Bozkurt adındaki işçiyi yaralayan 4 faşist yakalanarak tutuklandı. Tutuklanan faşistler Ali, Hüseyin ve Celal Acar ile İsrafil Aktaş'ın suçlu bulunarak cezaevine konuldukları açıklandı.

Öte yandan Bursa Tıp Fakültesi'nden öldürülen devrimci Yücel Moldur'un cenazesini almaya gelen bir gruba güvenlik kuvvetleinin engel olmak istemesi üzerine çatışma çıktı.Cenaze töreninden sonra güvenlik kuvvetlerinin 10 kişiyi gözaltına aldıkları bildirildi.

• Bu arada Ertuğrulgazi Semtinde, kimliği saptanamayan bir grup tarafından polis otosunun tarandığı, ancak ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi. Olayla ilgili olduğu öne sürülen bir kişinin yakalandığı açıklandı.

İSTANBUL ZEYTİNBURNU'NDA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR NALBUR ÖLDÜRÜLDÜ

Zeytinburnu Yeşilyol Mahallesi'nde bulunan bir nalbur dükkanı kimlikleri belirsiz 3 kişi tarafından taranarak sağ görüşlü olduğu bildirilen Özdemir Aktaş öldürüldü. Aktaş'ın nalbur dükkânının sahibi olduğu, olayın araştırıldığı açıklandı.

• Sefaköy'de sağ görüşlü olduğu bildirilen Erol Açıkgöz adındaki bir kişi henüz kimlikleri saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Sultan Murat Mahallesi'ndeki bir kahvehaneye gelen silahlı 7 kişi bir çocuğu silahla tehdit ederek, sol görüşlü bir kişinin evine gitmek üzere dışarı çıktıkları sırada başka bir grup tarafından silahla taranmaları sonucu Erol Açıkgöz'ün olay yerinde öldüğü bildirildi.

• İstanbul 1 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde dün yapılan duruşmada Uğur Gür'ü yaralamaktan yargılanan M.Ali ve Ayşe Zerrin Kırdök adlı devrimciler beraat ettiler.

Göztepe'de 27.8.1977 günü güvenlik kuvvetlerinin bir evde yaptıkları operasyon sırasında şimdiki 2. Şube Emniyet Müdür Muavini Uğur Gür'ü yaraladıkları ve operasyon sırısında evde bulunan arkadaşları Cemil Oka'yı öldürdükleri iddiasıyla yargılanan Kırdök'ler beraat etti. Ayrıca Cemil Oka'yı öldürmekten yargılanan polis memurları Selim Güven ve Mete Altan da beraat ettiler.

DİYARBAKIR BISMİL İLÇESİ JANDARMA KARAKOLUNDA BİR TANIĞIN KALP KRİZİNDEN ÖLDÜĞÜ İDDİA EDİLDİ

Bismil ilçesinin Salat bucağı Jandarma Karakolu'nda ifade vermek üzere bulunan Hamza Tasciğer adındaki tanığın kalp krizinden öldüğü öne sürüldü. Bir kahvehanede çıkan kavga nedeniyle tanık olarak gittiği Jandarma Karakolu'nda fenalaşan Taşçiğer'in hastaneye kaldırılırken öldüğü bildirildi. Otopsi sonucu tanığın psikolojik nedenle öldüğü saptandı.

EDİRNE CEZAEVİNDEN 4 FAŞİST HÜKÜMLÜ KAÇIRILDI

Edirne Cezaevinde bulunan 18'er yıla hükümlü 4 faşistin Pazartesi günü kaçırıldığı, kaçırılmak istenen 4 faşistin ise yakalandığı bildirildi. Cezaevinin ziyaret gününde giysi değiştirerek ziyaretçilerin arasına karışıp kaçtıkları saptanan faşist hükümlülerin Ahmet Kaya, Müslim Bakan, Sümer Bayer ve Duran Korkmaz oldukları belirlendi. Kaçırılmak istenen diğer 4 faşistin adlarının ise Mustafa Baki Gülcan, Avni Sarı, Halit Çesim ve Cengiz Ataman oldukları bildirildi. Kaçırılma girişiminden sonra cezaevinde yapılan sayımda 4 faşistin cezaevinde olmadığı anlaşıldı. Cumhuriyet Savcılığınca soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

Bu arada Edirne Cezaevinde bulunan 16 devrimci hükümlünün "can güvenlikleri olmadığı" gerekçesiyle Bursa Cezaevine gönderildikleri bildirildi.

ANKARA'DA NUMUNE HASTANESİ BAŞHEKİMİ ALİ RIZA ÜNAL'IN KAVAKLIDERE'DEKİ EVİ BOMBALANDI

Numune Hastanesi Başhekimi Ali Rıza Ünal'ın Kavaklıdere'deki evine bu gece henüz kimlikleri belirlenemeyen kişilerce, patlayıcı madde atıldı. Patlamada, ölen veya yaralananın olmadığı maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

MURGUL'DA BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Küre Mahallesi İşletme Parkı'nda bir grup silahlı faşistin saldırısına uğrayan 4 devrimciden biri öldü, biri yaralandı. Diğer iki devrimcinin olayda yara almadıkları belirtildi. Olayın 4 devrimcinin evlerine gitmekte oldukları bir sırada pusu kuran faşistlerin açtığı ateş sonucu meydana geldiği, Mustafa Yılmaz adlı devrimcinin hastaneye kaldırılırken öldüğü bildirildi. Saldırıda yaralanan Hüseyin Bayramoğlu'nun sağlık durumunun iyiye gittiği açıklandı.

ARTVİN CEZAEVİNDE TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER 24 SAATLİK AÇLIK GREVİ YAPTI

Artvin Cezaevinde bulunan devrimci tutuklu ve hükümlüler cezaevi koşullarının düzeltilmesini isteyerek 24 saat süren açlık grevi yaptılar. Tutuklu ve hükümlülerin açlık grevi sırasında gönderilen yiyecekleri almadıkları, grev gerekçelerini anlatan pankartları görüşme salonuna astıkları bildirildi. Açlık grevinin olaysız bittiği açıklandı.

MANISA TURGUTLU'DA 3 FIRIN İŞÇİSİNİN ÖLDÜRÜLMESİNİ PROTESTO EDEN 10 FIRIN İŞÇİSİ TUTUKLANDI

Turgutlu'da 3 fırın işçisinin öldürülmesinden sonra Fırın İşçileri Sendikası tarafından alınan ekmek çıkartmama kararına karşı ekmek çıkaran fırın sahibi Ekrem Yıldırım'ı dövdükleri gerekçesiyle DİSK'e bağlı 10 fırın işçisi gözaltına alındı. Direniş nedeniyle ilçede ekmek ihtiyacının çevre ilçelerden karşılandığı bildirildi.

CHP TOKAT MİLLETVEKİLİ SERMET DURMUŞOĞLU'NUN EVİNİ YAKAN FAŞİSTLER YAKALANDI

CHP Tokat Milletvekili Sermet Durmuşoğlu'nun Erbaa'daki evini yakan: Recep Çakır, Zekai Öz, Hasan Aslanoğlu, ve Musa Yaylavi adlarındaki faşistler yakalandı.

Bilindiği gibi bir süre önce Durmuşoğlu Malatya'da iken evi faşistler tarafından yakılmış ve evde büyük hasar meydana gelmişti.

SİLVAN'DA TEKEL İŞÇİSİ BİR KADIN ÖLDÜRÜLDÜ

Silvan'ın Selahattin Mahallesinde evinden işine gitmekte olan Tekel işçisi Rabia Bina kimliği saptanamayan silahlı bir kişinin açtığı ateş sonucu öldü. Rabia Bina'nın Silvan Tütün İşletmesinde çalıştığı, olayın siyasi yanının olup olmadığının araştırıldığı bildirildi

Faşistlerce öldürülen devrimci Kazım Parlak'ın cenaze törenine katılanlar.

Karaman'da öldürülen devrimcinin cenaze törenine 1500 kişi katıldı

KARAMAN(DEMOKRAT)

Konya'nın Karaman ilçesinde bir süre önce faşistlerce pusuya düşürülerek öldürülen Kazım Parlak adındaki devrimci toprağa verildi.

Kazım Parlak, Necati Akdoğan adındaki arkadaşıyla evlerine giderken faşistlerce yaylım ateşine tutularak ağır yaralanmış ancak daha sonra kaldırıldığı hastanede Parlak kurtarılamayarak ölmüştü.

Endüstri Meslek Lisesi öğrencis olan devrimcinin cenaze törenine kalabalık bir halk grubu katıldı. Halk törende faşizmi ve faşist saldırıları protesto ederek "Kazımlar ölmez. Katil oligarşi" gibi sloganlar söyledi.

Analar, bacılar katledilen çocukları Kazım Parlak'ın cenaze töreninde.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

"Isparta'da yağlı güreş"

Sağ basındaki yazıları okuyunca insanın gülmekten katılası geliyor. O yazılardan birinde ciddi ciddi, Sovyetler Birliğinde yapılan Olimpiyatlara Türk Güreş Takımının katılma gerekçesi anlatılıyor. Fikir aslında gazetenin değil yine gazetenin aktardığına göre sayın Başbakanımız Süleyman Demirel'inmiş.

Malum Süleyman bey hesap adamıdır. Adı çıkmıştır hesaptan çok iyi anlar diye. Şimdi bu hesaba göre Başbakanımız Olimpiyatlardan bir çok ülkenin çekilmesiyle bizim madalya alma şansımızın daha artacağını belirlemiş. Bütün dikkatini de güreşçilerimiz üzerine çevirmiş. Şayet bizim güreşçilerin kondisyonları Rusları yenecek seviyeye getirilebilirse, veya güreş yarışmalarına katılan ülkelerin sayısında bizim lehimize bir azalma olursa bu fırsattan yararlanıp katılalım" diye düşünüyormuş. "Hazır kimse katılmazken alabildiğimiz kadar madalya toplarız" diye konuşmuş bir yakınına.

Süleyman bey gerçekten büyük hesap adamı. Eğer düşünüp taşınıp olimpiyatlarda başka türlü madalya alamayacağımıza göre bu yolu seçtiyse çok akıllıca bir karar vermiş doğrusu. Ama madalya kazanmak için bunca sıkıntıya ne gerek var, her dört yılda bir Türkiye'de Süleyman bey başkanlığında bir komite olimpiyat düzenlese ve sadece Türk güreşçileri katılsa nasıl olsa bizden başka katılan olmadığı için birinci olur madalyaya da kavuşuruz Hele ki olimpiyatlar Isparta'da düzenlenirse faşistlerden yol bulup başka kimsecikler katılamayacağından "madalyaların" tadına doyum olmaz.

Peşin madalyaları gördünüz gülersiniz değil mi?

Müjde, beklenen yardım paketi geldi

Federal Almanya'nın ülkemize göndermeye söz verdiği yardım paketi sonunda geldi. Paketi kabul eden yetkililer yardımın karşılıksız olarak yapıldığını sevinçle belirttiler.

Basının da çağrıldığı ve Türk yetkililerinin yanısıra, Federal Almanya İstanbul Başkonsolosu Dr. Felix O.Gaerte, Kültür Ateşesi Hans George Bratenoach'ın da hazır bulunduğu bir toplantıda açılan paketten 20 adet basketbol topu, 20 adet voleybol topu, 20 adet eltopu, 10 adet su topu, 30 adet elektrik frolelami, 2 adet kondisyon aleti, 2 adet atlama trampleni ve 8 adet muhtelif ağırlıkta güreş mankeni çıktı.

Almanya Olimpiyat Komitesi'nin Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'ne gönderdiği yardım, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Genel Sekreteri Turgut Atakol tarafından dağıtılmak üzere Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne gönderildi.

Sayın Bakan çok mu içkiliydi acaba?

Tütün üreticisinin hakkını vermeyen Tekel Bakanı Ahmet Çakmak hazır Ege'yi gitmişken 'felekten bir gece çalalım' diye düşünmüş olmalı ki Muğla Vali'si'nin davetini red etmedi ve beraberindeki heyet ve gazetecilerle birlikte Kuşadası'na akşam yemeğine gidildi.

Bol içki içilen yemekte bakan garip bir şekilde o gün çok şanslı bir gününde olduğunu ileri sürerek bir de piyango bileti aldı, ve bu konuda bol bol espiri yaptı. Sayın bakanın bu arada kendisi gibi devamlı içki içen bazı parlamenterler ve gazetecileri yanına çağırarak, "içkim bitti, doldursanıza" diye emirler verdiği hayretle izlendi.

Bolca içtikten sonra basın masasına gelen bakan bu arada tütün piyasası açıldığından beri onunla birlikte olan basın mensupları ile sohbet etti ve onlara, durup dururken bir de fıkra anlattı. Tekel Bakanı Ahmet Çakmak'ın anlattığı fıkra aynen şöyle:

Bir Wolkswagen yolda hızla giderken bir tavuğu ezmiş, araba geçtikten sonra tavuk yavaş yavaş kendine gelmiş ve "Horoz dediğin böyle olur" demiş.

Sayın Tekel Bakanı'nın anlattığı fıkranın ayıbı kendine aittir. Okurlarımızdan onun adına özür dilemiyoruz. Ancak bakan beyin Ege Tütün Piyasası'nı açarken gördüğü tepkilerden dolayı tütün üreticilerine çok kızdığını ve dayanamayıp o gece çok içki içtiğini, içkinin tesiriyle bulunduğu duruma ve göreve yakışmayacak olur olmaz fıkralar anlatıp, hareketler yaptığını sanıyoruz. Ve de inşallah yanılmıyoruz...

MENSUCAT SANTRAL İŞÇİLERİ

'İşveren yemek, ücret ve servisi kesmekle bizi yıldıracağını sanıyorsa aldanıyor'

Kadir KAPUAĞASI

Kazlıçeşme'deki Mensucat Santral işyerinde çalışan 5500 işçinin direnişte oldukları gerekçesiyle yemekleri, ücretleri ve servisleri işverence kesildi. Kendileri ile görüştüğümüz işçiler "İşveren bizi direnişten caydıracağını sanıyorsa aldanıyor" dediler...

İşyeri temsilcisi Ali Balgül "İşveren ücretlerimizi, yemeğimizi ve servisimizi kesmiş olmakla bir şey kazanacağını zannediyorsa aldanıyor. Yemeğimizin kesilmesi üzerine işyerinde bulunan yemeklik malzeme stokuna el koyduk, bu bizi 15 gün süre ile idare eder, gerekirse yemek ve ekmeklerimizi işçiler olarak kendi evimizden getireceğiz, pek çok işyerinden bize yemeklik malzeme yardımı yapılmaktadır, bunun yanı sıra İş Bankası Kazlıçeşme şubesinde 15171 A numaralı bir hesap açtırdık, pek çok işçi arkadaşımızın bize yardım elini uzatacağına inancımız tamdır" şeklinde konuştu...

İşçiler "Yapılan en son görüşmede işverene önceden işten atılan 46 arkadaştan en az yarısını işe alırsa durumu gözden geçireceğimizi söyledik, ama işveren buna dahi yanaşmamakta ısrar ederek gerçek düşüncesini orta yere koydu" dediler. Teksif sendikasını da kendilerine sahip çıkmamakla suçlayan işçiler "Sendikanın şubesi kapalı, ancak yasaların önünde hâlâ çalışıyor gözüküyor. Bu ne biçim iştir, kimi aldattıklarını sanıyorlar" şeklinde sözlerine devam ettiler.

İşverence ay başı itibariyle servis verilmeyeceği açıklanınca, 5500 işçinin yarısını teşkil eden kadın işçilerin gece vardiyalarına gelemiyeceği belirtiliyor. Bu konuda görüşlerini açıklayan kadın işçiler "Her birimiz İstanbul'un bir semtinden geliyoruz buraya, içimizde öte yakadan gelenler var. İşverenin bizi servissiz olarak gece yarısı sokakta bırakmak istemesi ahlak kuralları ile bile bağdaşmaz. Yollarda bize yapılan baskılar zaten had safhada karakolun önünden geçemez olduk, bir de bu yapıldı mı gerisi tamam oluyor işte" dediler...

İşveren işçilerin yemek hakkını gaspededursun, direnişteki Mensucat Santral işçileri işyerindeki 15 günlük yemek stokuna el koydular. İşçiler "Kendimiz pişirir, kendimiz yeriz." diyorlar...

"Yalnız aegııız, tüm işçi sınıfı yanımızda. İşveren ücret vermemekle bizi ekonomik yönden boğmak isteyedursun, İş Bankası Kazlıçeşme şubesinde açtığımız yardımlaşma hesabına işçilerin–emekçilerin özveri ile yatıracağı paralar dayanma gücümüzü yükseltecek" diyen Mensucat Santral işileri.

Taşları kim arakladı...?

Demokrat Nasreddin Hoca

Hoca merhum, Ramazanın yaklaştığı günlerde para verip takvim almaktansa bir çömleğin içine her gün birer taş parçası atarak ramazanı hesap etmeye karar verir. Ve başlar her sabah çömleğe bir taş parçası atmaya. Hoca'nın afacan küçük kızı durumu merakla izler ve kemsi görmeden çömleğe bir avuç taş parçası atar. Gel zaman git zaman akranları bir gün Hoca'ya ayın kaçı olduğunu sorarlar.

–Hele sabredin, bakıp geleyim... der Nasreddin.

Eve gidip çömleği boşaltır ve başlar saymaya. Bir de bakar ki taşların sayısı 120'ye ulaşmış. Dönüp gelince akranlarının yanına, ayıplamasınlar diye sayıyı biraz azaltır..

–Bugün ayın tam 45'idir der.

Akranları çok şaşırır:

–Aman hoca, bu nasıl iş? Bir ay nihayet 30 gündür..

Hoca hiç bozuntuya vermeden cevabı yapıştırır:

Yahu siz ne diyorsunuz..? Ben yine insaflı davrandım... Eğer çömlek hesabına kalsaydı, bugün ayın 120'si olacaktı..

* * *

Sanırız aklınıza hemen meşhur "100 gün" hikayesi geldi. Sayın Başbakanımız takvime bakıversin bir zahmet. Olur a, çömleğindeki taşlarınbir kısmını "esrarengiz" birisi araklamış olabilir. Tabii ki bu durumda Başbakan da "daha 100 gün dolmadı" diyecektir. Anlaşılan, bu işte tek suçlu, Demirel'in çömleğindeki taşları araklayan "esrarengiz" kişi...

Hüseyin ADLİ

Şövalye-Kovboy'un Son Uzay Macerası

Raşit KERİM

Yıldızlar Savaşı/Yönetmen: George Lucas/Senaryo: George Lucas/Müzik: John Williams/Oynayanlar: Mark Hamill, Harrison Ford, Carrie Fisher, Alec Guiness, Peter Cushing/Yapım: 20th-Century-Fox/Renkli

Bütün iyilerin güzel, bütün güzellerin de doğru olması gibi büyük bir yanılgı taşımıyorsak içimizde, elbette ki "Yıldızlar Savaşı" filminin parlak yaldızının çekiciliğine, oyuncuların sanatına ve yönetmenin sinema dilinin ustalığına kapılıp doğruları gözardı etmeden eleştirimizi yapmak zorundayız. Doğru mesajları taşıyan ama güzel anlatılamamış yapıtlar olabileceği gibi çok güzel anlatımlı bombos sanat eserleri de olabilir. Bütün sorun doğru/yanlış ve güzel/çirkin kavramlarını birbirlerine karıştırmakta düğümleniyor. Özellikle best-seller denilen yazın türlerinde bunu daha iyi gözlemleyebiliriz.

"Yıldızlar Savaşı" filmi de sinemanın bir best-seller'i. Film, tipik, sinemanın başlangıcından beri varolan, içinde, kötüleri ve bu kötülere karşı daima "galebe çalan" bireysel iyileri taşıyan şemalara uygun bir biçimde üretilmiş. Bir yanda Yıldızlar imparatorluğunun baskıcı oligarşisi (buradaki oligarşi terimi soyut bir bağlamda kullanılmıştır, çünkü bu grubun kime, neye, nasıl bir baskı yaptığı belli değil, yalnızca hem hırsız uğursuz takımının hem de polis devleti unsurlarının aynı anda sokaklarda dolaştığı garì bir uzay mekanı var ortada) bir yanda da elinde çoban asalarına benzer aletleri bulunduran nöbetçilerin gözlediği barışçı olduğu varsayılan ve kahramanlarımızı içeren üstün insan grubu. Şövalyeler dönemindeki, hatta daha eski masallar dönemindeki gibi esir fakat onurlu güzel bir prenses (ne hikmetse her şeye kadir bir teknoloji yüzlerce uçaklık bir isyancı kitlesini bulamıyor da her şeyi "esire"ye soruyor), bu güzelliğe tutkun olduklarını çıkarsayabileceğimiz iki siper adam, bir orangutan ve iki bilgisayar-robot tarafından kurtarılır. Gelecekte insanların hizmetinde olacağı tahmin edilen robotların ne kadar akıllı olursa olsun onlarsız da savaşların kazanılabileceği bu filme biraz da insanların akıl ve fikirlerinin makinalardan üstün olduğu iddia edilerek (Amerikan toplumunun kendini beğenmişliği ihmal edilemeyeceğinden) son sahnelerden birine eklenmiş.

Bu filmle feodal dönemdeki Avrupa şövalyeliği, klasik Amerika'daki yalnız, bireysel ve maddeci kovboylar eliyle uzayda geçen yıldızlararası bir savaşla ihya edilmiş. İşte herşey, hiç de öyle olmadığı halde sınıflarüstü olduğu iddia edilen bir platformda tasarlanmış. Bir de ne olduğu bilinmeyen bir "kuvvet" var. Yalnızca şövalye olanların inandığı bu "kuvvet", 'tanrı seninle olsun' sözünün değiştirilmişi olan "kuvvet seninle olsun" şekline girerek karşımıza çıkıyor. Yani klasik şemanıngetirdiği din bile, gizli de olsa eksik kılınmamış filmden.

Eğer tanrıya güvenen silahına çabuk yakışıklı bir şovalye-kovboyun, direksiyonuna çabuk bir yıldızlar pilotuyla birlikte ve iki robot-bilgisayarın himmetini de eksik etmeden, hem güzel bir prensesi hem de özgürlüğü kurtarmasını, Amerikan Sineması'nın çok gelişmiş canbazlıklarıyla birlikte seyretmek istiyorsanız gidebilirsiniz "Yıldızlar Savaşı" filmine.

SİNEMA

Rainer Werner Fassbinder'i tanıyor musunuz?

Halil KAPTAN

12 ve 16 Şubat tarihleri arasında İstanbul'da Sinematek Derneği'nde Genç Batı Alman Sineması'nın ikinci kuşak yönetmenleri arasında başat bir konumu olan Rainer Werner Fassbinder'in altı filmi çoğu yabancılardan oluşan küçük topluluklar tarafından izlendi. Tiyatrodan yetişen ve yıllardır aynı oyuncu grubuyla birlikte sinemada çalışan Fassbinder, sinema sanayiinin yönetmenleri eklektizm, bulanıklık ve gösteriye iten etkenlerden kendini koruyabilmiş ve tiyatroda başlattığı dikkatli, saydam, kimden ve neden yana olduğunu çok iyi bilen cizgiyi geliştirmeyi başarmış bir yönetmendir. İçinde yaşadığı toplumun büyükbir felaketin eşiğinde olduğunun bilincindedir Fassbinder. İnsanları ve kendilerini totaliter yönetimlerin ellerine teslim etmelerinin, tek bir vücut halinde ölümü, tutsaklığı ve aşağılanmayı yüce bir ülkü haline getirmelerinin ardında yatan nedenleri, hazırlayıcı koşulları, soğukkanlılıkla irdelemektedir.

Bugün Almanya'da polise sınırsız arama ve izleme yetkileri tanıyan yasalar çıkarılmışsa, biraz düzen dışı görünen herkes fişleniyor, solcuların meslekten menedilmeleri yaygınlaşıyorsa, bunun nedeni Alman toplumunda eskiden beri varolan her bunalım anında otoriteye ve zora başvurma eğilimidir. 1945'ten bu yana bu açıdan fazla birşey değişmemiştir (zaten "hür dünya" güçlerinin attıkları temel üzerinde yükselen yeni Alman toplumunun eskisinden ne kadar farklı olması beklenebilir?). 1968 öğrenci hareketlerinin düzen tarafından masedilmesiyle ortaya çıkan R.A.F. grubunun terör eylemleri, toplumu gittikçe düzenin tek güvencesi gibi görünen polisin safına itmiş, halk gitgide toplumsal olaylara polis gözüyle bakmaya, en ufak bir meselede hemen polisi çağırmaya alışmıştır.

Fassbinder, 12 yönetmenin katıldığı "Sonbaharda Almanya" (1978) adlı kollektif çalışmada bunu en dramatik biçimde örneklemiştir (bu film Sinematek'te gösterilmedi). Filmin kendine ayrılmış bölümünde hem yönetmen, hem de oyuncu olan Fassbinder, genç bir Alman liberalini canlandırır. Bu kişi, her gün televizyon ve radyodan izlediği polisin demokrasidışı, zorbaca tutumuna isyan etmekte ve Alman toplumunun otorite tutkusunu ve düzenin dışına çıkma korkusunu şiddetle yermektedir. Yani toplumun "siyasal" diye tanımlanan sorunları bağlamında "ilerici bir burjuva aydını"dır başkişimiz. Gelin görün ki aynı kişi, o bir türlü "siyasal" olma onuruna layik görülmeyen eşi, dostları, çocuğu ve komşularıyla olan ilişkilerinde sorunları anlaşma yoluyla değil, kaba güç, tehdit ve öfkeyle çözmeyi yeğler ve bunu yaparken de aile reisi ve mülk sahibi konumundan sonuna kadar yararlanır. Öte yandan, toplumun - o eleştirdiği, yerdiği toplumun - "yasak" saydığı birşeyi yaptığında da merdivendeki her ayak sesini polis sanır ve saklanacak delik arar. Ve böylece Fassbinder (deyim yerindeyse) çuvaldızı kendine batırarak, tüm toplumu kendini en gündelik, en sıradan ilişkilerinde eleştirmeye çağırmakta, toplumsal sorunlarda bir kesimi tüm kötülüklerden sorumlu, diğer kesimi ise masum bir kurbanı olarak gören çocuksu ak/kara mantığına karşı, çelişkilerin tüm toplumsal sınıfların ve kişilerin içinde varolduğunu gözardı etmeyen diyalektik mantığı getirmektedir.

Sol, üst "Yönetmen Wermer Fassbinden (ayakta, açık renk gözlüklü) bir çekim sırasında"

Fassbinder'in başyapıtı diyebileceğimiz "Dört Mevsim Satıcısı" (1971) nda da gene aynı diyalektik yaklaşımla bir insanın ailesi ve yakınlarının çevresine bir bilardo topu gibi ileri-geri çarparak, sonunda bir cebe düşüp yokolması anlatılıyor.

Hans, yaşamını sokakta meyve-sebze satarak kazanmaktadır. Küçükken maruz kaldığı terbiye ve babasının etkisiyle katıldığı Fransız Lejyonu, akli yeteneklerini köreltmiş ve onu tepkisel, bilinçsiz bir yaşam sürmeye itmiştir. Karısı İrma ondan çok daha zekidir ve bu zekasıyla ona hakim olur, ancak kendisi de gördüğü eğitimden dolayı günah işleme korkusu ve suçluluğuyla kendini yiyip bitiren ruhsuz, neredeyse cansız koyu bir protestandır. Hans'ın bir de "büyük aşkı" vardır: mesafeli ve dokunulmaz İngrid.

Bir kapalı sistemdir bu: Hans'ı adım adım ölüme yaklaştıran bir sistem. Bu kapalılık, filmin mekânları, kameranın tutukluğu ve oyunculuğun yapaylığı vasıtasıyla daha da vurgulanır. Hans, bir türlü o düşlediği açık alanlara, doğaya ve romantik aşka kavuşamaz, çünkü İrma'nın ana otoritesine, iğnelemelerine ihtiyacı vardır - tüm yaşamı boyunca daima ona hükmeden birisi olmuştur zira. Ama aynı zamanda bu yergilere, şantajlara karşı tepki de duyar ve bunu bildiği tek dille - şiddetle - İrma'ya anlatır.

Bu uzlaşmaz çelişki, İrma'nın usta manevraları sonucu Hans'ın kalp krizi geçirmesiyle birinci aşamasına varacaktır. İkinci aşamada Hans İrma'nın değerlerine dönecektir - ki bu değerler tabii ki salt İrma'nın değildir: mesleki başarı, ahlaklı bir yaşam ("büyük aşk"a son, içkiye son), v.b. Ancak bu kez İrma, kötü ve aşağı bir yaratık olduğunu tüm yakın çevresine kabul ettirdiği Hans'a sadakati artık zorunlu görmeyecek ve ona ihanet edecektir.

İhaneti öğrenen Hans, üçüncü ve son aşamaya girecek ve artık dışarıya yöneltemediği saldırganlığını kendine çevirecek, tüm topluma lânet okuyarak kendini içkiyle öldürecektir. Bu arada da Hans'ın lejyondan eski bir arkadaşı devreye girerek Hans'ın yerini alacak ve böylece hem Hans'ın ölümünü çabuklaştıracak, hem de sistemin çökmesini önleyecektir.

Fassbinder'in sinemasının genel özelliği, yukarıda verilen örneklerde de olduğu gibi, insan kümelerini bir toplumsal mikro-evren olarak değerlendirmesi bunların, varolan düzen dahilinde, sonuçta ölümden başka bir yere varamayacak kısır döngüler, kapalı sistemler olduğunu göstermesidir. Bu sistemlerde haklıyı-haksızı, iyiyi-kötüyü, olumluyu-olumsuzu kesin çizgilerle ayırmış bulmak olanaksızdır: Her kişide, her ilişkide, her eylemde sistemin çelişkileri mevcuttur. Bu çelişkiler, ancak sistemin bütünüyle değişmesi sonucu kademeli olarak ortadan kalkacaktır.

Gökten düşmüşcesine olumlu kahramanlar ve masum kurbanlarını habire önümüze süren azgelişmiş ilericiliğin de bunu anlamaya fırsatı olmaz elbet, Fassbinder'i izlemeye gelenlerin sayısı bu denli düşük oldukça.

Werner Fasshinder'in "Dört Mevsim Satıcısı"

Not: 23 Şubat Cumartesi günü "Genç Türk Sineması İçin Bunalımlı Günler ve Bir Çözüm Önerisi" adlı yazımın "çözüm önerisi"ni içeren son paragrafı yanlışlıkla basılmamıştır. Özür dileriz.

Oscar adayları açıklandı

Birleşik Amerika Sinema Sanatı ve Bilimleri Akademisi'nin geleneksel Oscar Ödülü adayları, geçtiğimiz günlerde açıklandı.

Eniyi film Oscar'ı adayları; "Apocalypse Now", "Breaking Away", "Kramer vs. Kramer" ve "Norma Rae".

En iyi kadın oyuncu Oscar'ı adayları; "The China Syndrome"deki oyunu ile Jane Fonda, "Starting Over" ile Jilly Clayburg, "Norma "Rae" ile Sally Field, "Chapter two" ile Marsha Mason, ve "The rose"daki oyunu ile Bette Middler.

En iyi erkek oyuncu Oscar'ına gösterilen adaylar ise; "Kramer vs Kramer" ile Dusting Hoffman, "The China Syndrom" ile Jack Lemmon, "Justice For All" ile Al Pacino, "Being There" ile Peter Sellers ve "All That Jazz" daki oyunu ile Roy Schneider'den oluşuyor.

İFYGM Mart programına başlıyor:

İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi Mart ayı programını bir "İlk Gösteri" filmiyle açıyor.

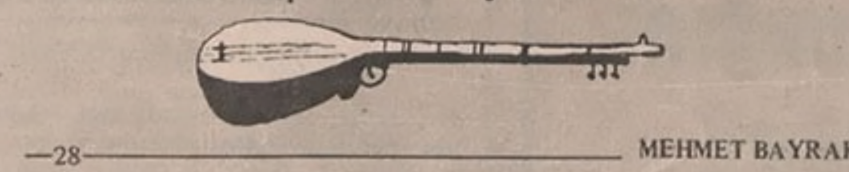
Martin Scorsese yönetiminde çekilen film, bir taksi şoförünün gözüyle yozlaşan Amerika'yı sergiliyor. Başroldeki Taksi şöförünü Türk sinemaseverlerinin kısa bir süre önce gösterilen "Avcı" filminden tanıdığı Robert de Niro canlandırıyor.

8 Mart Ctesi 15:00 Taksi Şöförü (Taxi Driver)
Martin Scorsese
18:00 " " "

GOGOL PALTO CEMAL KARABAŞ

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

—28—

MEHMET BAYRAK

Böyle gitmez mutlak bir gün
Kalkacaktır yiğit halkım
Sömürüyü temelinden
Yıkacaktır yiğit halkım

Kalmayacak patron-ağa
Gömülecek orta çağa
Karanlıktan aydınlığa
Çıkacaktır yiğit halkım

Vuracak emperyalizme
Karanlık feodalizme
Coşa coşa sosyalizme
Akacaktır yiğit halkım

Aşık Bayram Ali

Birleşip zalimden sen al öcünü
Ağaya harcama olan gücünü
Dost mu sanırsın sen faşist piçini
Gözü emeğinde, ona bakıyor

Haykır artık dostum, bitsin bu zulüm
Gerçek insanlara vız gelir ölüm
Birleşmektedir, tek kurtuluş yolun
Uyan, faşist sana çelme takıyor

Aşık Nesimi

Uykumuzu aldık uyandık gayrı
Kurumuş ağaca yaş deme yahu
Ekmek kapısına dayandık gayrı
Dolu kazanlara boş deme yahu
....
Biz güneşiz siz dağlarda karsınız
"Beş parmağın beşi bir mi" dersiniz
Bizler çalışırız sizler yersiniz
Gören gözümüze şaş deme yahu.
* *
Neredeyse öğlen oldu
Uyan çarıklı gardaşım
Soyguncunun kapısına
Dayan çarıklı gardaşım

Hamdi Gardaş

Yeter artık zincirleri kıralım
Bizimkiler hücum edin yürüyün
Haksızlardan hakkımızı alalım
Bizimkiler hücum edin yürüyün

Bizi sömüreni öldürmeliyiz.
İşçiyi köylüyü güldürmeliyiz
Şu bozuk düzeni kaldırmalıyız
Bizimkiler hücum edin yürüyün
....
Doğan güneş gibi, kırmızı nar gibi
Göklerden yağan yağmur, kar gibi
Doğudan batıya bir rüzgar gibi
Bizimkiler hücum edin yürüyün.

Aşık Kul Ahmet

Emperyalizm duvarını
yıktık, daha yıkacağız
Domuzlara birer kazık
Çaktık, daha çakacağız
......
Der Zamani, hey vatandaş
Haykır sesin duysun dağ taş
Biz bu vatan için savaş
Yaptık, daha yapacağız

Aşık Zamani

Tükenmeyiz vurmak ile
Vurun ulen vurun bizi
Biz susmayız kırmak ile
Vurun ulen vurun bizi

Mehmet Koç

Ve kurtuluş yolu: SOSYALİZM
Adım adım omuz omuz yan yana
Varmak için yaşamanın tadına
Yeryüzünü sosyalizm adına
Zaptetmeye giden yolda biz varız

Aşık İhsani

Ağlayanlar gülmedikçe
Haklı hakkın almadıkça
Haksız hesap vermedikçe
Barış desen barışamam
Görüş desen görüşemem
......
Sosyalizmi kurmadıkça
Kurtuluşu görmedikçe
Bağımsız, hür olmadıkça
Barış desen barışamam
Görüş desen görüşemem

Aşık Kul Hasan

Kafalarda romatizma
Lanet olsun şu faşizme
Biraz yaklaş sosyalizme
Uyan Aşe uyan Fate

Aşık Vicdanı

Meyvesiz ağaca meyve aşlasak
Fabrikalar kursak maden işlesek
İnsan gibi yaşamaya başlasak
Hep beraber sürüp eksek olmaz mı? ..

Aşık Hüseyin Kaçıran

Vuracak emperyalizme
Karanlık feodalizme
Coşa coşa sosyalizme
Akacaktır yiğit halkım

Aşık Bayram Ali

Anadolu Türkiye'dir yurdumuz
Bizi vurmakla bitmez çoğumuz
Devrimciyiz, eşitliktir yolumuz
Dünyaya bedeldir beşimiz bizim

Aşık Arabi Demir

Dünya halkı hep uyanmış
Koşar devrim, devrim diye
İşçi köylüler birleşmiş
Coşar devrim, devrim diye

Aşık İsmail İpek

Ezilsin burjuva, vurun faşizme
Artık yol gider mi ölümden öte
Devrim diye dinsin halkın feryadı
Sosyalizm duvarını öre öre gel.

Aşık Nesimi Çimen

Titresin yüreğin, dönsün gözlerin
Bundan böyle sosyalizm geliyor
Yoksulları düşman bilen yobazlar
Bundan böyle sosyalizm geliyor

İşkenceyi, baskıları kırmaya
Özgürlüğü halkımıza vermeye
Katillerin hesabını sormaya
Bundan böyle sosyalizm geliyor

Ağalığı patronluğu silecek
Emekçiler haklarını alacak
Akan akın barış yurda dolacak
Bundan böyle sosyalizm geliyor

Çürümüş düzeni kaldıracağız
Haksızın haddini bildireceğiz
Halkımızın yüzünü güldüreceğiz
Bundan böyle sosyalizm geliyor

Aşık Haşimi

Halkımız yarın uyanır
Paslı zincirler kırılır
Güzel halk türkülerini
Sosyalizmde çalarız.

Aşık Hüsnü Arkan

Yukarıdan beri aktardığımız örnekler, günümüz halk ozanlarının, geleneksel halk şiirinin yakınma, ağlama duvarını yıkıp haksızlığa, zulme, işkenceye ve giderek faşizme, emperyalizme, şovenizme ve her türlü gericiliğe baş kaldırdığını açıkça gösteriyor....

"Demokratik Halk Türkülerinden İşçi Şarkılarına"

Şimdiye kadar verdiğimiz örnekler, genelde feodal ve kapitalist dönemlerde emekçi sınıflar ve onların temsilcisi ozanlarca yaratılan demokratik ve toplumcu özlü halk türkü ve şiirlerinden seçilmişti.

Bu ürünlerden yola çıkarak, işçi şarkı ve marşlarına kapı açmak istiyorum.

Bu bölümün başlığını da, şimdilerde Batı Berlin'de bir işçi korosunu yöneten Tahsin İncirci'nin aynı adlı yazısından aldım. Tahsin İncirci'nin sözkonusu yazısı, konumuzu aydınlatan ilginç bir yazı. Bu bakımdan yeri gelince müzisyen-yazar İncirci'nin görüşlerini aktarmak istiyorum. "Demokratik halk türkülerinden işçi şarkılarına" uzanan süreçte uğraş veren İncirci'nin görüşleri birçok açıdan konumuza aydınlık serpecektir.

DEVAMI VAR

Çukurova'da

(Baştarafı 1. Sayfada)
ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bu yıl pamuk ekiminin yapılamayacağı bildirildi.

Bu durumun ülke ekonomisine getirdiği zararın 38 milyar lira olduğu bildirildi. Olayın sorumlusu olarak Ticaret Bakanı Halil Başol ile onun yönetim kadroları gösterilmekte olup, bakanın tohumlukların saklanması için yapılan çuval ihalesini durdurmasının neden olduğu belirtilmektedir. Tohumlukların bozulduğu laboratuvarında saptandı.

TOHUMLUK CİĞİTLER NEDEN BOZULDU?

Çukobirlik Birlik (Çukurova Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri Birliği) 35 bin üretici ortağına, hatta Bölge Pamuk Müdürlüğü vasıtasıyla ortak olmayan üreticilere de her yıl olduğu gibi bu yıl da 15 (onbeş) bin ton tohumluk çiğit hazırlandı. Tohumluk ciğitlerin bozulmaması için torbalanması gerektiğinden bu amaçla en geç kasım ayı başında 240 bin adet 50'şer kiloluk çuvalın sağlanması zorunlu idi. O dönemdeki Çukobirlik yönetimi söz konusu çuvalların sağlanması için ihale açtı. Bu ihale Ticaret Bakanı Halil Başol'un bizzat imzası ile 20.11.1979 gün ve dosya no. 15.7.307.6 ve 4477 sayılı teleks emri ile durduruldu. Söz konusu teleks emrinde "tohumluk için ihalesi düşünülen çuval dahil olmak üzere birliğinize ait ihalelerin bakanlığımız onayı alınmadan yapılmamasını rica ederim" denilmektedir.

Bu teleks üzerine sözlü ve yazılı olarak, sürekli durumun aciliyeti ve önemi, Ticaret Bakanı Halil Başol'a eski yöneticilerce iletildi. Ancak bakan bu ihalenin yapılmasına bir türlü izin vermedi. Daha sonra yeni Genel Müdür Vekili Cemal Mumcu ve yönetim kurulunun işe başlamalarından sonra 13.12.1979 gün ve 4933 sayılı teleks ile (dosya no. 15.7.331) ihalenin yapılmasına nihayet izin verildi. Yeni yönetimin bu durumun önemini ikaz edilmesine karşın anlamak istemedi. Eski ihale dosyasını tamamen iptal ederek yeni bir dosya açtı ve 15.1.1980 günü verdiği ilanlarla ihalenin 29.1.1980 günü yapılacağını duyurdu. 29.1.1980 günü yapılan ihalede "Gurka" firması ihaleyi kazandı. Ancak kararın geç verilmesi nedeniyle "zam" talep etti. Bu nedenle ihale askıda kaldı. 15 bin tonluk tohumluk çiğit de (mauk tohumu) torbalanmamış durumda depolarda bekletilmektedir.

Bu arada tohumların çiftçiye dağıtılmasının gündeme gelmesiyle depolardan alınan numunelerin Tarsus'ta "İntaç" İstasyonuna gönderildi. İntaç İstasyonu pamukların çimlenebilip, çimlenemeyeceğini saptayan laboratuvarında yapılan incelemede tohumların yüzde 90'ının bozuk olduğu saptandı ve bir raporla durum Çukobirlik'e bildirildi. Söz konusu rapor ve numuneler Ankara'daki İntaç İstasyonu'na da gönderildi ve burada da aynı olumsuz sonuç alındı.

NE OLACAK?

Çukurova ve Güneydoğu Anadolu Bölges Türkiye pamuk üretiminin yüzde 55'ni sağlamaktadır. Bu durumda söz konusu iki bölgede ekin sezonu çok yakın olduğundan pamuk ekimine tohumluk olmayışı nedeniyle pamuk ekimine olanak kalmadı.

İlgililer, olayın tek sorumlusunun Ticaret Bakanı Halil Başol olduğunu belirtirlerken, birliklerin sosyal ve ekonomik işlevlerini unutarak işçi kıyımı ve politik amaçlar peşinde koşmakla suçladılar. Ticaret Bakanı ve yönetiminin Çukurova ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde pamuk ekiminin yapılmamasını hatalı tutumları nedeniyle yarattıklarını belirten yetkililer, bunun ülke ekonomisine getirdiği zararın pamuk olarak 31 milyar lira yağ olarak da 6.5 milyar lira kayba neden olduğunu belirtmişlerdir.

YAĞ SORUNU VARKEN

Bu arada Çukobirlik Yağ Fabrikası'nın 55 gün süre ile "fuel-oil" yokluğu gerekçe gösterilerek üretime kapatıldığını ve kısa bir süre önce yeniden üretime açıldığını hatırlatan ilgililer pamuk ekiminin bu yıl yapılmaması sonucu 64 bin 530 ton yağ üretiminin gerçekleştirilemeyeceğini açıkladılar.

HİKMET SAVATLI KONUŞUYOR!..

Bu arada Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Savatlı Çukobirlik'i faşistleştirme girişimlerinin bir parçası olan işçi kıyımı ile ilgili bir basın açıklaması yaparak, Birliğe bağlı kooperatiflerdeki" istihdam fazlası" işçilerin işlerine son verileceğini söyledi.

Savatlı sözkonusu açıklamasında, "Çukobirlik'te tahminlerin üzerinde bir istihdam fazlalığı bulunduğunu ve bunun da mali yönden Birliğin ödeme gücünü aştığını 1.1.1980 tarihi itibariyle işe alınan işçilerden başlamak üzere işçi çıkarılacağını" belirterek, "Genel Müdürle, Yönetim Kurulunun alınan kararlarda tam bir mutabakat içinde olduklarını" ifade etti.

ÇUKOSEN NE DİYOR?

İşçiler böyle bir kararın uygulanmasına karşı direnişe geçeceklerini bildirirlerken, Çukobirlik Çalışanları Sendikası Çukosen Başkanı Mekin Şahinler ise yaptığı açıklamada, 2700 işçinin bu kararla çıkarılacağını söyledi ve "Çukobirlik'te yeni bir TARİŞ yaratılmak isteniyor. Çukobirlik'te işçi sınıfının elindeki demokratik haklarının sınırlandırılmasına ve eli kanlı faşistlerin buralara yerleştirilmelerine karşı aktif olarak direneceğiz. Bu uygulamalara göz yummayacağız" dedi.

Köyümüze

(Baştarafı 1. Sayfada)
atın kesinlikle kendilerini kurtarmadığını belirten üreticiler, "köylerinden birçok üreticinin tütüne verilen fiyatı protesto etmek için tütününü yaktığını belirttiler. Köylerinde 88 üretici olduğunu ve bu üreticilerin tütünlerine verilen fiyatı az bularak, satmaktan vaz geçtiklerini belirten üreticiler, köylüler olarak tütünlerine verilen fiyata itiraz ettiklerini söyleyerek, İzmir'den fiyatların yeniden incelenmesi için eksper istediklerini belirttiler.

BUNDAN SONRA KÖYÜMÜZE HİÇ BİR PARTİYİ SOKMAYACAĞIZ

Veli Bitek adlı üretici şöyle dile getirdi köylünün sorunlarını: "Tütünümü 101 liraya sattım. Benim sattığım fiyat yüksek ama arkadaşlarım mağdur durumda. Çoğunun tütünlerine 50 lira fiyat kesildi. Eksperin 30 kilo tütünün 20 kilosuna su çürüğü dediği oldu. Tabi böylece alım fiyatı 50 TL. bile belirlense tütünün kilosu geliyor 20-23 liraya Geçen sene bu köyden "Su çürüğü" çıkmamıştı. Herkese de hemen hemen baş fiyattan fiat biçilmişti. Tütün yine aynı tütün, ama çürük ıspanak fiyatı biçiyorlar. Nasıl olur da eksperler katibi Hasan Kutlu'nun tütünü 128 liradan alınır da bizim ki alınmaz? Komşu Ergene köyü üreticilerinin topunun tütünü 128 liradan alındı. Çünkü onların çoğu AP'li. Hemde tütünleri bizden daha paspal. Eksper denetimi diye bir şey yok. Eksper bir saat içinde tütünlerin hepsine birden fiyat biçti gitti. Zaten biz köylü olarak karar aldık bundan sonra köyümüze hiç bir parti sokmayacağız. Çünkü bütün seçtiğimiz liderler, bizim hakkımızı aramıyor. Seçimlerden falan umudumuzu kestik artık."

Yine aynı köyden Erdoğan Armağan ise şunları söyledi: "Tütünüme 50 lira bile vermediler. Henüz fiyat biçilmedi. Ben de eksperin önüne sigarayı attım bunun bir kilosu 1250 lira, niye 50 liradan alıyorsunuz dedim. Onun gözünün önünde tütünüme gaz döküp yaktım. Eksper kaçıp gitti."

Turan Köy tütün üreticileri, civar köylerinden Zeytinova, Buruncuk, Yakacık, Pınarlı köylerinde de üreticilerin çok huzursuz olduğunu ve onların da kendileri gibi itiraz ettiklerini açıkladılar.

"Hükümet 600 bin

(Baştarafı 1. Sayfada)
yer verdi. Somuncu devamla şöyle dedi:

"Mazota, gübreye ve diğer tarım girdilerine yapılan korkunç zamlardan sonra, şeker pancarı köylüye 2.5 liradan mal olacaktır. Bu durumda Sayın Demirel, pancar üreticisine ödiyeceği taban fiyatı artık açıklamak zorundadır. Şeker pancarındaki maliyetin artışı karşısında, üreticiden alınacak vergi matrahının da yükseltilmesi gerekmektedir. Aksi taktirde, köylünün bir yıl boyunca verdiği emekten sonra, eline para geçmesi bir yana devlete borçlu çıkması kaçınılmazdır. Tütün üreticisinin uğradığı hayal kırıklığına pancar üreticilerinin uğramaması dileğimizdir."

Öte yandan Pankobirlik Genel Müdürü Behçet Oğur, "pancar üreticisi bugün döviz ödeyerek dış ülkelerden şeker ithal etme durumunda bırakılan ülkemizin, bundan sonra şekersiz kalmaması için, 1980 yılı şeker taban fiyatının kısa zamanda kiloda 325 kuruş olarak tesbit edilerek açıklanmasını beklemektedir" dedi.

Pankobirlik Genel Müdürü, alınan ekonomik önlemlerin, tüm girdi fiyatlarında aşırı yükselmelere neden olduğunu, bunun yanısıra, tüketim mallarında da yüksek artışların meydana geldiğini bildirerek, pancar taban fiyatlarının 325 kuruş olarak ilan edilmesini istedi.

Ecevit: İşçilerimiz böylesi bir dönemde iki büyük partinin neden elele vermediğini anlayamıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Danimarka ve Federal Almanya'daki gezilerini tamamlayan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit önceki gün Türkiye'ye döndü. Esenboğa Havaalanı'nda gazetecilerin sorularını cevaplandıran Ecevit, Notam'ın kaldırılması kararına karşı çıktı ve bu sorumsuzluğun muhatabının hükümet olduğunu belirtti.

CHP Genel Başkanı, bir gazetecinin, yurt dışındaki Türk işçilerinin Türkiye'nin durumunu nasıl gördükleri yolundaki bir sorusunu şöyle cevaplandırdı, "çok üzüntülüler, çok kaygılılar. Neden böylesi bir bunalım döneminde, iki büyük parti el ele vererek bir şeyler yapmıyor. Bunu anlamıyorlar. Bulundukları ülkelerde bunun çok örnekleri görülmüştür". Ecevit daha sonra uçakta gelirken, iki işçinin kendi aralarındaki bir konuşmaya kulak misafiri olduğunu belirtti ve iki işçiden birinin diğerine aşağıyı göstererek, "Ankara karlı" dediğini, öbürünün de buna cevap olarak "Ankara üzüntülü" şeklinde konuştuğunu anlattı.

Danimarka'da ve Federal Almanya'nın Hamburg kentinde, yaptığı görüşmeler hakkında bilgi veren Bülent Ecevit, katıldığı toplantılarda daha çok işçi ve işçi çocuklarının eğitimleri sorunlarının ele alındığını kaydetti. Bu arada Berlin'de Türk işçi çocukların Türkçe'nin zorunlu dil olarak konulmasının olumlu bir gelişme olduğunu belirtti. Ecevit bunun yakında bütün Almanya'da uygulanması dileğinde olduğunu bildirdi.

Ecevit Hamburg'da bulunduğu süre içinde, Federal Alman Sosyal Demokrat Partisi yetkilileri ile iki ülkenin sorunlarını ilgilendiren görüşmeler yaptığını da açıkladı.

Açıklamasında Millet Meclisi Bütçe ve Plan Komisyonu'nda kabul edilen dövizle askerlik tasarısı ile de ilgili olarak görüşlerini açıklayan Bülent Ecevit, komisyonda kabul edilen 800 bin lira zorunluluğunun çok yüksek bir rakam olduğunu söyledi ve ölçü bir hayli kaçırılmış bir durumda yasadan beklenen yarar sağlanamıyacaktır" şeklinde konuştu.

Kolombiya'da

(Baştarafı 1. Sayfada)
re 14 Büyükelçi'nin bulunduğu öğrenildi.

Önceki gün öğleden sonra 25-30 kişilik bir grup tarafından işgal edilen Dominik Büyükelçiliği'nde Domünik'in ulusal bayramı dolayısıyla verilen bir davete katılan kordiplomatik bulunuyordu.

İşgal altındaki binada 14 Büyükelçi'nin yanısıra birçok Amerikalı diplomatın da rehineler arasında bulunduğu bildirildi. Dominik Büyükelçiliği'ni işgal eden "M—19" örgütü militanları Kolombiya eski Dışişleri Bakanı Alfredo Vasquez Carrizosa ile görüşmeyi kabul ettiler.

Gece yapılan resmi açıklamada eski Dışişleri Bakanı yanında bir doktor bulunduğu halde binaya girerek gerillaların liderleri ile görüştü. Eski bakan ayrıca gerillalarca kurulan ve ABD, Venezüella, Meksika Büyükelçileri ve Domünik Büyükelçiliği rahibinden oluşan "görüşme komisyonu" ile de temas kurdu.

Gerillalar 50 milyon dolarlık fidye ile Kolombiya'daki tüm siyasal tutukluların serbest bırakılmasını istiyorlar.

Sonradan öğrenildiğine göre, rehin tutulan büyükelçiler, şu ülkelerin diplomatlarıdır: Guatemala, El Salvador, Haiti, İsviçre, Brezilya, Avusturya, Vatikan, Uruguay, Mısır, Meksika, Venezuella, Kosta Rika, Dominik, Paraguay, Belçika.

"Aşkale maden işçileri ve yoksul halkı faşist baskılara boyun eğmeyecek"

ANKARA (DEMOKRAT)

Aşkale Kömür Ocaklarında çalışan 20 maden işçisinin işine son verilmesi üzerine, maden işçileri direnişe başladı.

Aşkale maden işçilerinin durumuyla ilgili yazılı bir açıklama yapan DİSK'e bağlı Yeraltı Maden—iş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, işlerine son verilen işçilere çıkışlarının polis ve asker zoruyla imzalattırıldığnı söyledi.

Aşkale maden işçilerinin bu tür faşist baskı ve kıyımları protesto amacıyla direnişe başladıklarını bildiren Uygur, iktidarın, çevrenin yoksul halkını soğuğa terkederek cezalandırmaya çalıştığını ifade etti.

Yeraltı Maden—İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, Aşkale maden işçilerinin direnişi ile ilgili açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Yeni MC ile işbaşına gelen ve tek amacının kömür çıkarmak değil, sendikamızı TKİ işyerlerinden çıkarmak olduğunu açıkça ilan eden Aşkale maden işçilerinin ve Erzurum halkının yakından tanıdığı TKİ Genel Müdürü Kutluhan Cinbay ile faşist müessese müdürü MHP'li ve Erzurum Ülkü—Tek Başkanı Erol Kavukçu, yasaları ve toplu sözleşmeden Doğan işgüvenliğini hiçe sayıp işçilere saldırmaya başladılar. Geçen MC döneminde Aşkale ocaklarını kapatarak işçileri açlığa ve yoksulluğa, çevrenin yoksul halkını ise soğuğa terk ederek cezalandırmaya çalışan Kutluhan Cinbay şimdi de işçilerin iş akitlerini hiç bir gerekçe göstermeksizin fesh ettirerek faşist baskı ve zulmün, işçi düşmanlığının en güzel örneğini vermektedir.

Faşist baskı, surgun ve kıyımlarla sindirilemeyen, silah tehdidiyle sendikaları Yeraltı Maden—İş'ten isitfa ettirilemeyen Aşkale maden işçileri, şimdi de iş akitleri feshedilmek suretiyle sindirilmeye çalışılıyor."

Batılı müttefikler, Türkiye'yi kurtarmak için ellerini ceplerine atmayı kabul ettiler

NEW YORK (ANKA)

ABD'de yayınlanan "Newsweek" dergisinin son sayısında yer alan "Zayıf düşmüş bir müttefiki kurtarma" başlıklı bir yorumda "Herkesin korkusu ekonomik ve politik kargaşalığın, Türkiye'yi Sovyetler'in sızmasına açık bırakacağıdır. Bunu önleyebilmek için batılı müttefikler, çok pahalı bir sorun olma eğilimi taşısa da ellerini ceplerine atmayı kabul etmiş görünüyorlar" denildi.

Batılı ülkelerin Türkiye'ye yardım konusundaki düşüncelerinin değerlendirildiği yazıda, şunlara dikkat çekildi:

"İzmir'de hükümet kuvvetleri, işten çıkarmaları protesto eden tekstil işçileri ile çatıştılar ve çatışmalar, bu liman kentini felce uğratan bir genel greve dönüştü. İstanbul'da dükkanlar ve fabrikalar kapalı kalırken, gıda maddelerinin artan fiyatlarına karşı gösteriler Doğu Anadolu'daki Tunceli kentine kadar yayıldı. Özetle binlerce kişinin hükümetin son ekonomik önlemler paketini protesto etmek üzere sokağa dökülmeleriyle geçen hafta Türkiye alışılmış kaos görünümüne büründü.

Stratejik bir NATO kanadında süren istikrarsızlıktan rahatsız olan batılılar da, bu gelişmelerden en az Başbakan Demirel kadar endişe duyuyorlar. Federal Alman Maliye Bakanı Hans Matthofer, "Türkiye'nin ekonomisinin çökmesine ve ülkenin kendini bir Rus saldırısına karşı koruyabilme yeteneğini kaybetmesine seyrci kalamayız. Ne pahasına olursa olsun, Türkiye'yi sağlam bir temele kavuşturmamız gerekiyor" dedi.

Türkiye'yi içinde bulunduğu durumdan kurtarmak, hiç kuşkusuz, ucuza malolmayacaktır. Ancak gene de Federal Almanya, hızlı ve büyük bir 'Kurtarma Paketi'ni oluşturma çabalarını başlatmış bulunuyor. Bonn hükümetine yakın bir kaynak, "yapmak istediğimiz Türkiye'yi gerçekten istikrarın sağlanabileceği bir duruma kavuşturmaktır" diyor.

Demirel için yardımın gerçekleşme hızı da, en az miktarı kadar önemli bulunmaktadır. Alacaklıları sakinleştirmek için Demirel bir süre önce kapsamlı bir ekonomik reform programı uygulamaya koymuş bulunuyor.

Ancak Türkiye'ye bir taze para akışı, sorunları çözümlemeye yetmiyor. Batılı ülkelerin, aynı zamanda ülkenin karma karışık hale gelmiş olan borçları için de bir formül bulmaları gerekiyor.

İlkokul öğretmenleri görevlerine geri verilmeye başlandı

HABER MERKEZİ

Okulların açılmasına 3 gün kala, 24 Aralık'ta direnişe katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan öğretmenlerden çoğunun durumları hala belirsizken, ilkokullarda görevli öğretmenler görevlerine geri verilmeye başlandı.

İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünce, Kaymakamlıklar kanalıyla okul müdürlüklerine gönderilen yazıda, "24 Aralık 1979 günü İlimizin bazı okullarında uygulanan öğretmen boykotuna katıldıkları gerekçesiyle görevden uzaklaştırılan aşağıda adları ve görev yerleri yazılı öğretmenlerin görevlerine döndürülmesi valiliğimizin 26.2.1980 tarih ve 410/240657 sayılı olurları ile uygun görülmüştür. Bilgilerinizi, ilgililere tebliği ile göreve başlatılmalarını rica ederim, İst Valisi A. Vali Muavini" denilerek, öğretmenlerden görevlerine başlamaları istendi.

İlkokul öğretmenlerinin görevlerine iade edilmesine karşın, orta dereceli okul öğretmenlerinin durumlarının henüz belirsizliği üzerinde duran TÖB—DER'li öğretmenler, "Bazı öğretmenlerin göreve döndürülüp, bazılarının döndürülmemesi, öğretmenler arasında bölücülük yapma amacını güdüyor. Yine aynı şekilde göreve döndürülen ilkokul öğretmenlerinin; pişmanlık belgesi verdiği şeklinde, öğretmen mücadelesini karalayıcı" asılsız haberler öne süren Milli Eğitim yetkililerinin tavrı öğretmenleri bölmek, birbirine düşürmeyi amaçlamaktadır. Biz öğretmenler gerçeklerin bunun tam tersi olduğunu biliyoruz. Bugün arkadaşlarımızın görevlerine geri dönmelerinin nedeni, öğretmeni, öğrencisi, velisiyle tam bir birlik içinde direnmeleri olmuştur.

Görevlerine geri verilmeyen diğer öğretmenler, yine tam bir dayanışma içinde tüm açığa alınanlar görevlerine başlayana dek mücadelelerini sürdüreceklerdir. Bazı öğretmenlerin göreve geri verilmesiyle öğretmen kitlesi içindeki ve toplum içindeki muhalefeti bastırabileceklerini, geriletebileceklerini sananlar aldanıyorlar"

Türkiye'deki

(Baştarafı 1. Sayfada)
masına da gerek yoktur" dedi.

Basın toplantısına Cumhuriyetten Sedat Ergin, Milliyet'ten Sami Kohen, Hürriyet'ten Ülkü Arman, Tercüman'dan Zafer Atay, Günaydın'dan Teoman Erel, Yeni Asır'dan Erdal Şafak katıldılar. Toplantının yaklaşık ilk 45 dakikalık bölümünde gazetecilerin Türk—Yunan ilişkileri konusundaki sorularını yanıtlayan Erkmen, "Ege'deki güvenlik hattını MGK'nın onayını alarak, bir iyi niyet jesti olarak kaldırdık" dedi. Bakan açıklamalarına devamla askeri konularla iki ülke arasındaki sorunların ayrı olduğunu, bu noktada NATO'nun çıkarlarının her şeyden önde geldiğini belirtti. Irak'taki Türklerin cezalarının infazına ilişkin soruya ise "Biz düşüncelerimizi kendilerine iletiyoruz, ancak Irak'ın içişlerine karışmamız sözkonusu değildir" şeklinde yanıt verdi. AET'ye tam üye olunması için Türkiye'ye telkinlerde bulunulup bulunulmadığını soran Tercüman muhabirine Dışişleri Bakanı "Böyle bir telkin sözkonusu değildir, bizden önceki iktidarlar bu konuda hatalı tavır takınarak ortaklık ile ilişkilerimizi tehlikeye soktular, amacımız tam üye olarak rekabet içinde ekonomimizi geliştirmektir" dedi. Cumhuriyet muhabirinin AET—Roma anlaşmasında belirtilen üyelerin demokratik rejimle yönetilmesi maddesini hatırlatarak, "Türkiye'nin bu koşullara uygun olduğunu söyleyebilir misiniz?" sorusuna ise Erkmen, "Türkiye'de düşünce özgürlüğü, demokratik düzen vardır, Roma anlaşması da bundan başka birşey istemiyor. AET'ye tam üyelik için varolan koşullar yeterlidir" şeklinde cevap verdi.

Toplantının sonunda AET ile ilişkiler ve tam üyelik konusunda uzunca bir açıklama yapan Dışişleri Bakanı, Türkiye'nin dış ticaretinin %50'sinin bu ülkelerle gerçekleştirildiğine dikkatleri çekerek, bu topluluğun dışında kalındığı takdirde rakiplerimizin daha avantajlı olabileceklerini öne sürdü. Gümrük indiriminin sadece AET ile ilişkilerimizden kaynaklanmadığını belirten Erkmen, AET'ye üye olmakla ekonomimizin sarsılmayacağını, tersine büyük gelişmeler kaydedebileceğini söyleyerek konuşmasını bitirdi.

28 CHP'li

(Baştarafı 1. Sayfada)
karşı kullandığı acımasız bir silah olduğu vurgulandı.

Lokavtın kaldırılmasına ilişkin yasa teklifi gerekçesinde "Lokavt kapitalist sınıfın mülkiyet hakkına dayanarak işçi sınıfının yaşam hakkını tehlikeye düşürmesi elinden almasıdır" denildi.

İşsizlik ve açlığın tüm kötülüklerin ana kaynağı olduğu belirtilen gerekçede özetle şöyle devam edildi.

"Bir kişinin binlerce insanı işsiz bırakması aç, açık sokağa dökebilmesi demek olan lokavtın hak olarak tanınması ülkemizde barışın, güvenin ve toplumsal düzenin ortadan kaldırılmasına izin vermek demektir.

İMZA SAHİPLERİ

Lokavtın kaldırılmasına ilişkin yasa teklifine imza koyan CHP Milletvekillerinin adları şöyle.

"Temel Ateş, Faik Öztürk, Neccar Türkcan, Erol Saraçoğlu, Süleyman Sabri Öznal, Hüseyin Kaleli, İskan Azizoğlu, Azimet Köylüoğlu, Veli Zeren, Mustafa Şentürk, İsmail Hakkı Öztorun, Nizamettin Çoban, İsmail Akın, Ertuğrul Günay, Altan Tuna, Gündüz Onat, Mustafa Gazalcı, Necati Cebe, İbrahim doğan, Ali Kurt, Ferhat Aslantaş, Yücel Akıncı, Hasan İldan, Mehmet Balta, Selahattin Öcal, Burhan Garip Savlı, Sami Gökmen ve Selami Gürgüç"

Ali Dinçer

(Baştarafı 1. Sayfada)
nerek, mazlumların sesini dile getiremezler" dedi.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı İslamoğlu'nun, direniş dolayısıyla çöplerin birikmesi ve halk sağlığı için tehlike yaratması konusunu ele alıp "Ankara Belediyesi isyan halinde" demesi üzerine bir açıklama yapan Ali Dinçer, özetle şunları söyledi:

"Açıklamayı esefle karşıladım. Ankara Belediyesi Ankara halkı adına isyan halindedir. Biriken çöpler her geçen gün halk sağlığını büyük ölçüde tehdit ederken, hükümetin, halkın sağlığını düşünmekle yükümlü bir bakanı mazlum rolünde beyanat veremez.

Bütçe bugün

(Baştarafı 1. Sayfada)
Bilgehan, MSP Grubu adına Genel Başkan Necmettin Erbakan MHP grubu adına ise İhsan Kabadayı açıklayacak. Daha sonra kişisel konuşmalar yapılacak.

Konuşmların tamamlanmasından sonra Başbakan Süleyman Demirel kürsüye gelecek ve yapılan eleştirileri yanıtladıktan sonra bir kapanış konuşması yapacak. Demirel'in konuşmasından sonra bütçenin tümü oya sunulacak.

Bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerin TV'de sabah saat 10.00'dan itibaren naklen yayınlanmasından Türkiye Elektrik Kurumu'nun "Enerji Yokluğu" gerekçesiyle izin vermemesi üzerine vazgeçildiği bildirildi.

Bilindiği gibi, daha önce yapılan açıklamada, görüşmelerin TV'den naklen yayınlanacağı bildirilmişti. Ancak, TEK yetkilileri, bu yayının 300 KW saat elektrik yükü getireceği gerekçesiyle izin vermedi. Böylece naklen yayından vazgeçildi.

Memur maaş katsayısının 25 olması dün Millet Meclisi Genel Kurul'unda bütçe kanununun oylanmasıyla kesinleşti.

AKLA KARA

Baştarafı 2. Sayfada
mak için "iyi niyet"le kurulan komisyon yutturmacasında, bu kamuoyunu kandırma oyununda CHP temsilcisi Genel Sekreter Yardımcısının işi ne?

Kasaroğlu'nun tarafsızlık gösterisine destek olmak mı?

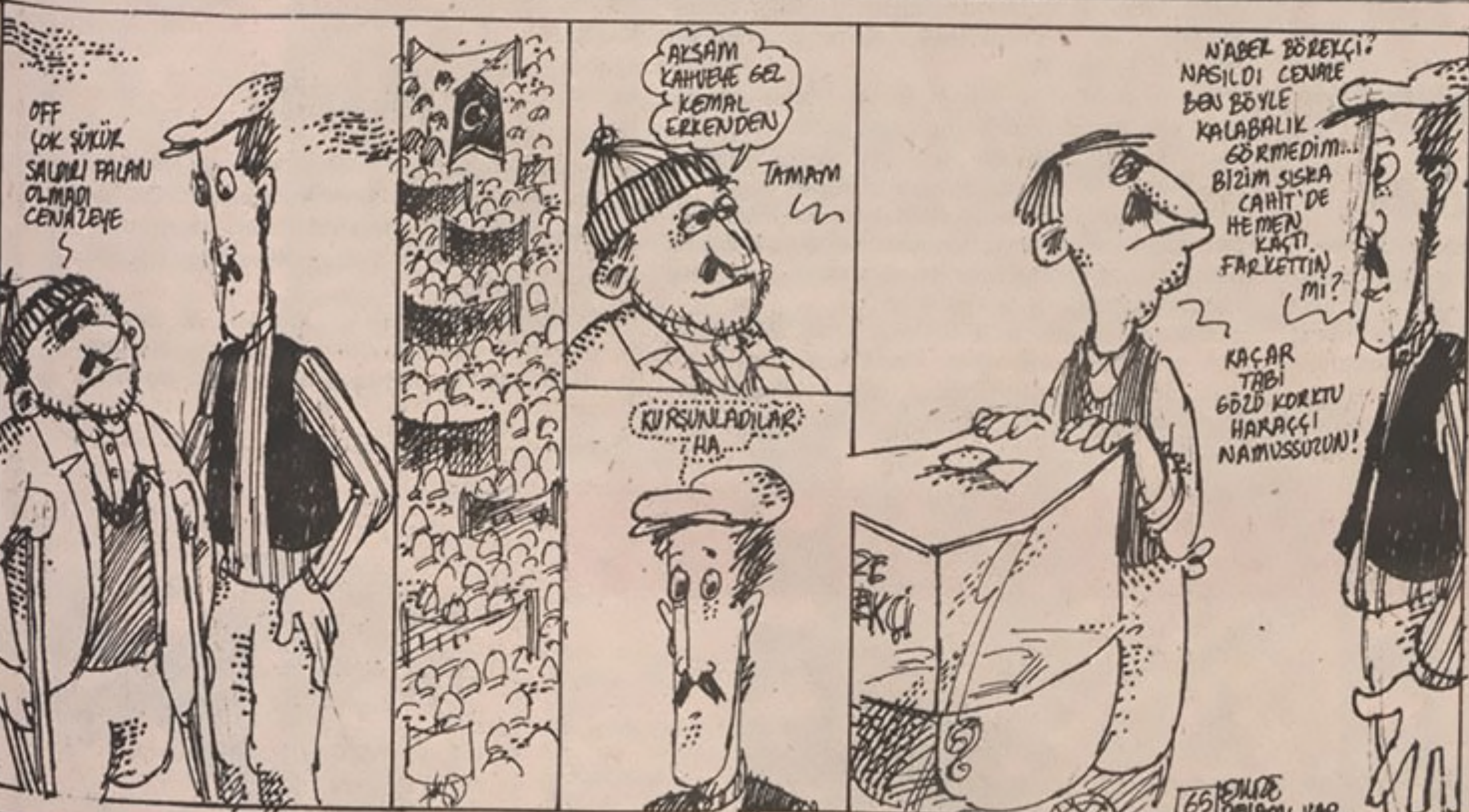
CHP bu kaba kurnazlığa alet olmasaydı. Kasaroğlu çok kızacaktı da, CHP'yi TRT siyasi yayınlarında yer almaktan yoksun mu bırakacaktı?

Hey gidi CHP hey! Döndün dolaştın, genel sekreter yardımcını TRT'nin Telleyrand'ı Kasaroğluyla pazarlığa oturttun. Yazık.

YARADANA SIĞINIP

Baştarafı 2. Sayfada
O yol kapandı artık. Türkiye çarpık bile olsa kapitalistleşme sürecine girdi. Bugünkü atılım kaynağı artık, henüz köylülükten kurtulamamış işçimizle işçiliğe özenen köylümüzün ittifakıdır. Sosyal Demokrasi denen o kanatları yolunmuş kuş ise, Kapitalizmin kanadı altında "Köy! Köy!" diye çığrışarak ömrünü tekmile mahkum bir papağandan başka bişey değildir.

Hadi bu lâfın üstüne bir KÖY-KENT cıgarası daha tüttürelim!

Remzi YALVACI

PTT DER Diyarbakır eski Şube Başkanı olan, arkadaşımız 16.2.1980 günü gözaltına alındı. 18.2.1980 günü güçlükle tanınan cesedi annesine geri verildi.

UNUTMAYACAĞIZ!

Anısını ve Mücadelesini Yaşatacağız.

PTT DER
Genel Merkez.

(Demokrat: 790)

Faşist diktatörlüğe karşı mücadelede halkın kurtuluşu için şehit düştü. Dersim halkının bağrına gömüldü. Anısı mücadelemize ışık tutuyor.

Hüseyin DEMİR
(1959-.....)

TUNCELİ'DEN DEVRİMCİ YURTSEVER GENÇLER

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3308/85

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI
2, 3. sayfalar (sut. cm) 400.—TL
Devam sayfaları (sut-cm) 450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm) 320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700.—TL
Yayın ilanları... 400.—TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 10.—TL.
Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

beton yığınlarının unutulmuş emekçileri

İnceleme Araştırma Servisi 3

KAPICILAR

Kapıcılar diğer işçilerin sahip olduğu tüm haklardan yararlanmalıdır

● Gelişmiş kapitalist ülkelerde, apartmanların kapı ve kalorifer işlerinden sorumlu işçiler, o ülkelerin işçi sınıflarının güçlü mücadeleleriyle elde ettikleri kazanımlar sonucunda iş yasalarındaki haklardan tümüyle yararlanırlar ve tahsis edilen konutlar genellikle sağlığa uygundur.

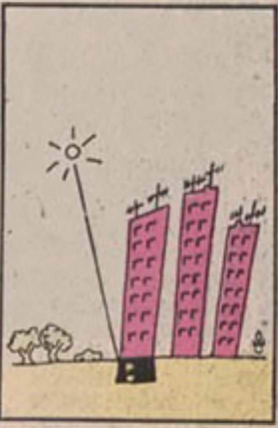
Kapıcı ve ailesi, apartmanda oturan diğer insanlardan soyutlanmıştır. Onlarla komşuluk ilişkisi kurma söz konusu değildir. Kapısı çalındığında, bu hep yeni bir iş buyurmak ya da kaloriferin yanmamasından, sıcak suyun akmamasından şikayet etmek içindir. Kapıcı ve ailesinin görüşebileceği diğer insanlar, öbür apartmanların kapıcılarıdır.

Kapıcının ailesi, özellikle çocukları babalarının kapıcılık yapmasından kimi kez utanç duyarlar. Onları böylesi bir duyguya iten, kapıcının yasal hakları olan, sattığı işgücünün karşılığında bir ücret alan işçi olarak değil, bir hizmetçi olarak görülmesidir. Ve çoğu kez bu hizmetleri kapıcı tek başına değil, ailesinin diğer üyeleriyle birlikte yapmak zorunda bırakılır. Oysa kapıcıya ödenen ücret sadece onun işgücünün karşılığıdır. Kapıcının karısı, çocukları apartmana ilişkin işleri yaptıklarında işgüçlerine karşılıksız el konulmakta, bir "angarya" uygulanmaktadır. Yasal önlemlerle bunun önüne geçilmesi bir zorunluluktur.

Diğer ülkelerde kapıcılık

Gelişmiş kapitalist ülkelerde, apartmanların kapı ve kalorifer işlerinden sorumlu işçiler, o ülkelerin işçi sınıflarının güçlü mücadeleleriyle elde ettikleri kazanımlar sonucunda iş yasalarındaki haklardan tümüyle yararlanırlar ve tahsis edilen konutlar genellikle sağlığa uygundur.

Baştan beri, kapı ve kalorifer işçiliğinin kapitalist toplumdaki hızlı ve çarpık kentleşmenin bir ürünü olduğunu vurguladık. Sosyalist toplumda da bu gibi hizmetlere gereksinim duyulacağı açıktır. Ancak sosyalist ülkelerde örneklerini gördüğümüz üzere merkezi ısıtma yönetimi ile ısınan, çöpleri yine merkezi bir sistemle toplanan, alış-veriş gibi işlerin konut sahiplerince yapıldığı bi kent yaşantısında, kapı ve kalorifer işçisi yoktur. Yatırımların ve istihdamın merkezi olarak planlandığı böylesi bir ekonomide, işsizlik sorunu da çözülmüştür.

Sorunlar nasıl çözülür?

Kapı ve kalorifer işçiliği şu anda Türkiye'de diğer bazı kapitalist ülkelerin kent yaşantısında gereklidir. Ancak daha önce sözünü ettiğimiz biçimdeki, "işlerin kollektif" yapıldığı ve teknik olanaklardan herkesin yararlandığı bir yaşam biçiminde, yani sosyalizmde bu günün kapı ve kalorifer işçisi daha verimli ve anlamlı işlerde çalışacaktır.

Şimdiye değin kapı ve kalorifer işçilerinin sorunlarını dile getirmeye çalıştık. Bu sorunların çözülebilmesi için önerilmesi ve uğrunda mücadele edilmesi gereken talepler ise şöyle sıralanabilir:

1. Türkiye'de kapı ve kalorifer işçilerinin tümü İş Yasası kapsamına alınmalı, toplu sözleşme ve grev hakkından yararlanmalıdır.

2. Bunun yanısıra, kapıcıların oturduğu konuta, elektrik ve suya para vermeyeceği yasada açık bir biçimde belirtilmelidir.

3. Günlük çalışma saatleri, hafta ve bayram tatilleri, yıllık ücretli izin konuları kapıcılar yararına açıklığa kavuşturulmalıdır.

> "Doğrudur, hayatımız anlamlı
> Bir gözde beş kardeş kalınan
> Odalarınız küfe doygun ve nemli
> Kim diyebilir tersini"
>
> SEYİT NEZİR

4. Kapıcının yapmakla sorumlu olduğu işlerin kapsamı saptanmalı ve kapıcı ailesinin bu işleri yapmak zorunda kalmasının önüne geçilmelidir.

5. Apartmanın temizliğinden sorumlu olan kapıcının yaptığı işe uygun giyecek ve yeterli temizlik malzemeleri işveren tarafından verilmelidir.

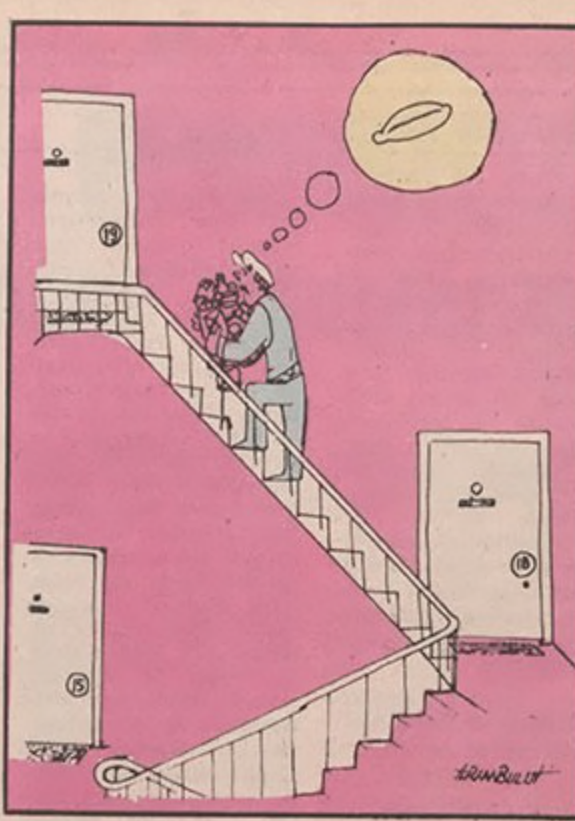
6. Sağlık koşullarına uygun olmayan yerlerde barınanlara ve kalorifer kazanını yakanlara, işveren tarafından ek gıda, ilaç vb. yardım yapılması ya da apartmana ait bahçe içinde uygun konutta oturması sağlanmalıdır.

7. Tüm kapı ve kalorifer işçilerinin sigortalanması ve ücretinin yeterli düzeyde ödenmesi için SSK Müfettişleri etkin denetimde bulunmalıdır.

8. Kapıcıların da, apartmana ilişkin sorunların tartışıldığı ve apartman sakinlerinin katıldığı toplantılara katılması, gerekli yasal düzenlemelerle sağlanmalıdır.

9. Büyük kentlerde giderek önemli boyutlara ulaşan, üzerinde çok laf edilip az iş yapılan hava kirliliğinin önlenmesi için alınan tek tük önlemlerden biri kapı ve kalorifer işçileri için açılan 24 günlük "ateşçi kursu" dur. Bu kurs 1972'den bu yana zorunludur. İşveren konumundaki yöneticilerin işçileri bu kursa gönderip göndermediği denetlenmeli, göndermeyen işverenler yasal kovuşturmaya tabi tutulmalıdır.

—SON—

APARTMAN KAPICISI VELİ TÜRKER

"6 NÜFUS, YERİN 3 KAT ALTINDA YAŞIYORUZ"

● Veli Türker sendikalı değil. Daha önce çalıştığı apartmanda sendikalıymış. "Ama sendika benim dertlerimle ilgilenmedi. Sadece aidat aldı. Herkes başka sendikaya üye oluyor. Sendika da birşey yapamıyor" diyor.

Röportaj: Sevil ÜRGÜN

"Benim adım Veli Türker. Kapıcılık yaparım. Küçükesat'ta Bahar Apartmanında 6 yıldır çalışıyorum. Elime 4743 lira geçer her ay. Ama üç aydır ücretimi alamıyorum. Yeni yöneticinin bankadan para çekmek için imza yetkisi yokmuş güya. Sigortalıyım. Ama sigorta pirimim de muntazam ödenmiyor."

Veli Türker sendikalı değil. Daha önceki çalıştığı apartmanda sendikalıymış. "Ama sendika benim dertlerimle ilgilenmedi. Sadece aidat aldı. Herkes bir sendikaya üye olsa belki sendika birşeyler yapabilir. Herkes başka sendikaya üye oluyor. Sendika da birşey yapamıyor." diyor.

- İşinden memnun musun diye soruyorum. Değilsen neden?

"Memnun değilim. Bir kere pazar izinim yok. Sonra kafasına esen gelip kalorifere müdahale eder. Olur olmaz saatlerde zile basarlar. Alışverişe gönderirler. Tam apartmanı temizleriz, herkes evinin pisliğini apartmana süpürür. Benim oturduğum yer apartman girişinin üç kat aşağısında, iki odalı penceresiz, güneş görmez, hava almaz, 6 nüfus burda yaşıyoruz".

İhtiyaçlarını şöyle sıralıyor Veli Türker:

"En başta, işimi doğru dürüst yapabilmek için bir tuluma, bir çift bota, süpürgeye ve temizlik malzemelerine ihtiyacım var. Kaloriferi yakarken çok fazla gaz yutuyorum. Bana ve aileme süt verilse belki biraz faydası olur."

Veli Türker'e sorunlarının çözümünü nerede gördüğünü sorduğumuzda da şu yanıtı veriyor:

"Hiçbir partiye güvenmiyorum. Oyumu verecek parti yok. Bunlar şirket midir nedir anlıyamadım. Sorunlarımızı çıkar düşkünü olmayan kişiler çözecektir herhalde."

Veli Türker, "Hiç bir partiye güvenmiyorum" diyor. "Oyumu verecek parti yok. Bunlar şirket mi ne? Sorunlarımızı çıkar düşkünü olmayan kişiler çözecektir."

TV KÖŞESİ

21.30 TV'DE TÜRK SİNEMASI

"GÜÇLÜ DEVLET, POLİS "HİKAYESİ

"BIRAKIN YAŞAYALIM"

YÖNETMEN: Osman Seden

YAPIM YILI: 1974

OYNAYANLAR: Cüneyt Arkın, Necla Nazır, Yıldırım Gencer, Hüseyin Peyda, Bülent Kayabaş, Danyal Topatan

Kanundan kaçan bir adam ve merhamet dolu, işine bağlı bir komiser. Sonunda "Devletin kanunları" güçlü çıkar ve adam yakalanır. Yıllardır böyle devletin güçlülüğünü anlatan filmler izleriz. "Bırakın Yaşayalım" da bunlardan biri.....

Filmin konusu kısaca şöyle: Yasal olmayan yollardan hayatını kazanan genç adam (Cüneyt Arkın) yakın bir arkadaşının ölümü üzerine çocuğunu himayesine alır. Çocuk büyüdüğü zaman ne babasına ne de kendine benzeyecektir. Bu nedenle çocuğun eğitimi ile ilgilenmeye başlar. Bir gün çocuğun öğretmeni (Necla Nazır) ile tanışır. Aralarında bir yakınlık doğar, ancak genç adamın işi ve çevresi istedikleri gibi yaşamalarına engel olur....

TRT'NİN "İYİMSER" YAKLAŞIMLARI

25 Şubat günü 20.00 haberlerinden hemen sonra "Yeni Vergi Tasarıları" adlı bir Haber-Program sunuldu. Maliye Bakanı yine demode bir şarkıdan nameler okudu: "....olacak, düzelecek, eğer bu tasarılar olduğu gibi çıkarsa memurun, işçinin eline daha çok para geçecek...."

Bütün bu süslü-püslü lafların altında ilginç gerçekler vardı ama bizler bunları görmek olanağına kavuşamadık. Elbette vergi tasarıları hakkında kamuoyunun tepkilerini yansıtmak TRT'ye düşmez! Sayın Maliye Bakanı yeni tasarıların memur ücretlerini artıracağını (pek inandırıcı olmamakla birlikte) anlatıp durdu, durdu da bu tasarıyla şirketlerin sermayelerinin %25'e varan kısmını yeni yatırımlar için ayırdıklarında, bu meblağın vergi dışı bırakılacağından sözetmeyi her nasılsa unuttu!.

Öte yandan Ege Ekici Tütün Piyasasının açılışı nedeniyle yayınlanan röportajlar TRT'nin "iyimserliği" nin en güzel örneğiydi!.. 1 kg tütünün maliyeti 150 TL. iken, verilen 130 TL. başfiyatı, her nasılsa üretici memnuniyetle karşılıyor ve "Devlet Babası"na şükrediyordu. Acaba durumlarının kötülüğünü, yani gerçekleri açıklayacak bir tek üretici bulunamamış mıydı?

"Sahibinin sesi" TRT'ye duyurulur.

21.05 Sanat'ın öyküsü

Ankara Televizyonundan Tuncer Tezel'in hazırladığı ve genel danışman ve metin yazarlığını Gürol Sözen'in yaptığı belgesel programın bugün "BEREKET ANA" adlı ilk bölümü yayınlanacak.

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	İNANÇ DÜNYASI
20.00	HABERLER
20.35	BERABER VE SOLO ŞARKILAR
21.05	SANATIN ÖYKÜSÜ
21.30	TV'DE TÜRK SİNEMASI
23.00	HABERLER

Demokrat Çocuk

ARTIK YIL

Biliyorsunuz, bir yıl 365 gün 6 saattir. Bu 6 saatler dört yılda bir gün oluşturur. Yılın 366 gün olduğu yıllara artık yıl denir. Bu yıllarda Şubat ayı 28 değil 29 gün çeker. İşte, bugün dört yılda bir görülen 29 Şubat gününü yaşıyoruz.

Dünyamızın güneş etrafında tam bir devir yapması 365 gün 6 saatte gerçekleşiyor. Buna bir yıl diyoruz. Ayrıca, dünyamızın, güneş çevresindeki konumuna göre mevsimler oluşuyor. İlkbahar yaz, sonbahar ve kış. Bir yılda 12 ay var. Kimisi 30, kimisi 31. Şubat ise üç yıl 28 dördüncü yıl 29 çekiyor.

Eski Mısırlılar bir yılın 365 gün 6 saat olduğunu biliyorlardı. Nil Nehri'nin taşma ve çekilmesine göre yılı 4 mevsime de ayırmışlardı. Bu bilgileri hiç kuşkusuz, tarımda daha yüksekverim elde etmek için kullanıyorlardı.

Evet, Şubat'ın 29 gün olduğunu ancak dört yıl sonra yeniden göreceğiz. Bu arada küçük bir hesap yapmanızı istiyoruz sizden. 29 Şubat 1968'de doğan bir arkadaşınız bugün kaçıncı doğum gününü yaşamaktadır.

Demokrat Çocuk
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA

Güneş Ağabey

TANIYALIM ÖĞRENELİM

Kent yaşamında en çok kullanılan malzeme

Kırsal alanlarda yaşayan arkadaşlarımızın günlük yaşamda en çok kullandıkları malzeme bulundukları yörenin özelliğine göre değişiyordur kuşkusuz. Hatta kentlerde yaşayıp da çalışan arkadaşlarımız, işlerinin niteliğine göre değişen malzemeler kullanıyorlardır.

Ancak günlük kent yaşamında en çok kullanılan bir tek malzeme var: Kağıt... Otobüste bilet olarak, alışverişte para ve paket olarak, okulda ve işyerinde defter, kitap olarak, hatta tuvalette hep kağıt kullanmıyor muyuz? Şu anda birlikte sohbet ettiğimiz gazetemiz bile kağıttan.

Kağıt, mobilya ya da kapı, pencere yapılamayacak kadar yaşlanmış, özürlenmiş, ağaçlardan elde ediliyor. Talaş haline getirilen bu ağaçlar, yine ağaçlardan elde edilen selüloz maddesiyle karıştırılarak hamur haline getiriliyor. Daha sonra silindirlerin arasından geçirilen kağıt hamurundan, istenilen kalınlık ve genişlikte tabakalar yapılıyor. Bunlar kurutulduktan sonra sarılarak kağıt bobinleri elde ediliyor.

Matbaalara giden bu bobinler de kitap, dergi, gazete, broşür, defter, afiş takvim olarak basılıp bizlere geliyor. Böylece görmediklerimizi görüyor, bilmediklerimizi öğreniyoruz. Kısacası çevremizi, dünyamızı tanıyoruz.

BUNU BİLİYORMUYDUNUZ?

ilk kağıt

Çağımızdan çok önceleri Mısırlılar Nil Nehri kıyısında yetişen papirus bitkisinin saplarını basınç altında bırakarak birbirlerine yapıştırırlardı. Böylece üzerine yazı yazabilecekleri levhalar elde ederlerdi.

Bugün kullandığımız kağıdın ilk benzeri M.Ö. 100 yıllarında Çin'de yapılmıştır. Avrupada ilk kağıt ise 1340 yılında İtalya'da yapılmıştır.

KORKUYU KİM YARATTI

